

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 24
Birželio - June 14, 1991

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

LIETUVOS TARPTAUTINĖJE OLIMPIADOJE NEBUS

Birželio 6 Lietuvos Olimpino Komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas ir viceprezidentas, parlamento pirmininko pavaduotojas Kazimieras Motieka atvyko į Ispaniją, į Barceloną.

Ten jie susitiko su 1992 metų Olimpiados organizacinio komiteto nariais ir Barcelonos miesto atstovais.

Nutarta Barcelonoje įsteigti Baltijos šalių informacinį biurą. Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Katalonijos atstovai pasirašė bendrą pareiškimą, adresuotą olimpiniam komitetui, reikalaujanti Lietuvą, Latviją, Estiją ir Kataloniją pripažinti tarptautinio olimpinio komiteto nariais ir tokį pripažinimą suteikti dar prieš 92 metų žaidynes.

Šis pareiškimas buvo pasirašytas be Estijos atstovų, nes jie negalėjo laiku atvykti į Barceloną. Tačiau birželio 17, kaip rašo laikraštis *Respublika*, jau bus galima tvirtai pasakyti, ar Lietuvos sportininkai dalyvaus olimpinėse žaidynėse, bet birželio 13-17 Birmingham mieste Anglijoje vyks Tarptautinio olimpinio komiteto sesija.

Kaip rašo *Respublika*, atsakymas į šį klausimą jau aiškus dabar — tarptautinis olimpinis komitetas Lietuvos atstovų prašymo net neįtraukė į sesijos dienotvarkę.

SOVIETINIŲ KARINIŲ JĖGŲ JUDĖJIMAS

Sovietinių karinių jėgų judėjimas tęsiasi ir toliau. Jų tikslas — gąsdinti žmones ir sukurti netvarką. Birželio 5 per Panevėžį pravažiavo 19 karinių sunkvežimių.

Aukščiausioje Taryboje buvo pranešta, kad su naujais parašutinių daliniais į Lietuvą yra atvežami ir neperšaujami skydai.

PASISAKO LIETUVOS INTELEKTUALAI

Akademikas Vytautas Statulevičius balandžio 26 įteikė TSRS Prezidentui M. Gorbačioviui Lietuvos inteligentijos atstovų kreipimąsi, kurį pasirašė 85 Lietuvos Mokslų Akademijos, 35 Lietuvos rašytojų sąjungos, 49 Lietuvos žurnalistų sąjungos nariai ir 68 žinomi kultūros veikėjai.

Laiške sakoma, kad SSSR valdžios organai Lietuvoje varžo informacijos laisvę. Pažeidus informacijos platinimo principus ir iškreipus faktus apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos "įstojimą" į TSRS, Baltijos tautos siekė, kad 1940 m. tragedija būtų teisingai nušviesta. Nors Aukščiausioji Taryba ir antrasis liaudies deputatų suvažiavimas pasmerkė Molotovo-Ribbentropo paktą, dezinformacija ir bandymai pateisinti tai, ko negalima pateisinti, t.y. trijų Pabaltijo respublikų aneksijos, tęsiasi.

LIETUVIAI SUSITIKO SU POPIEŽIUMI LOMŽOJE

— Šv. Tėvas Jonas Paulius II pakartotinai išreiškė savo nuoširdumą lietuviams —

(Washington, 1991 birželio 6. LIC) Popiežius Jonas Paulius II birželio 5 Lomžoje tūkstančiams lietuvių maldininkų išreiškė solidarumą Lietuvai ir išreiškė viltį, kad netrukus galės ją aplankyti, praneša Lietuvos Informacijos Centras.

Popiežius į Lomžą atvyko birželio 4 d. ir po atviru dangumi aukojo mišias lenkams bei lietuviams maldininkams. Lenkų žinių agentūra PAP sakė, kad atvyko maždaug 14,000 maldininkų iš Lietuvos. Associated Press teigė, kad jų buvo 20,000. Į Lomžą, kuri yra maždaug 60 mylių nuo Lietuvos-Lenkijos sienos, suvažiavo ir Lenkijoje gyvenantys lietuviai.

Birželio 5 d. ryte Popiežius susitiko atskirai su daugiau kaip 3,000 lietuvių Lomžos Šv. Mykolo katedroje. Pasak spaudos

pranešimų, daug lietuvių buvo susisipietę gatvėse prie šventovės.

"Lietuva, girdžiu Tavo balsą, balsą tautos prie Baltijos jūros", popiežius sakė maldininkams, kalbėdamas prie altoriaus ant kurio buvo Vatikano, Lietuvos ir Lenkijos vėliavos. "Reaguojau į šį balsą iš čia, kur esu taip arti... Popiežius yra su Jumis".

"Iš šios katedros siunčiu maldas, kad galėčiau aplankyti Lietuvą". Popiežius, dalį savo kalbos pasakęs lietuvių kalba, pridėjo, kad tikslesne lietuvių kalba kalbės kai aplankys Lietuvą.

Maldininkus į Lomžą atlydėjęs kardinolas Vincentas Sladkevičius Popiežiui pasakė: "Žinome, kokie barjerai užstoja Jums kelią ir tikimės, kad jau kitais metais Jūsų palaimintos kojos stovės ant Lietuvos žemės".

NAUJĄ KONSTITUCIJĄ RUOŠIANT

Kaip pranešė užsienio spaudos agentūros, Lietuvos Aukščiausioji Taryba parengė ir paskelbė Lietuvos respublikos naujos Konstitucijos projektą, kurį Parlamento deputatai svarstys turbūt šių metų vasarą. Projektą parengė specialiai sudaryta komisija su lietuvių ir svetimšalių ekspertų pagalba.

Savo nuomonę pareikšti, tarp kitų, buvo pakviesti prancūzai ir amerikiečiai konstitucinės teisės žinovai.

Naujai parengtos Konstitucijos pirmasis straipsnis skelbia, kad Lietuvos valstybė yra nepriklausoma ir demokratinė, valstybės teritorija yra vientisa ir nedaloma. Kaip pastebi spaudos agentūros, skelbiant valstybės teritorijos vientisumo ir nedalomumo principą, siekiama apsaugoti nuo autonominių sričių kūrimo.

Konstitucijos projekte taip pat skelbiama Lietuvos respublikos piliečių teisė pasipriešinti smurto veiksmams, kuriais būtų kėsinama į Lietuvos valstybės suverenumą ir vientisumą. Pagal naująją Konstituciją valdžios galios respublikoje vykdo demok-

ratiškai išrinktas Seimas, respublikos prezidentas ir vyriausybė. Respublikos prezidentui suteikiamos labai plačios galios. Seimui numatomos kiek ribotesnės galios palyginus su tomis, kurių dabar turi Aukščiausioji Taryba. Spaudos agentūros pastebi, kad Seimo galių apribojimas gali sukelti Aukščiausioje Taryboje labai gyvas diskusijas.

Lomžos vyskupas Juliusz Paetz, kurio vyskupijoje gyvena tūkstančiai Lenkijos lietuvių, išreiškė viltį, kad jie galės būti taikos ir susitaikymo "tiltu" tarp lenkų ir lietuvių tautų.

Prieš iškilmes katedroje, Popiežius susitiko privačiai su maža delegacija iš Lietuvos. Jai turėjo vadovauti AT pirmininkas Vytautas Landsbergis. Jam negalėjus atvykti dėl įtemptos padėties Vilniuje, su Popiežium pusvalandį tarėsi kardinolas Sladkevičius, AT vicepirmininkas Česlovas Stankevičius, Vicepremjeras Zigmas Vaišvila, Švietimo ir kultūros ministras Darius Kuolys bei buvusi Lietuvos premjerė Kazimiera Prunskienė. Lietuvių delegacija pakvietė Šv. Tėvą aplankyti Lietuvą.

Pasak pasimatyme dalyvavusių lietuvių, Popiežius pasisakė už Lietuvos nepriklausomybę, primindamas dalyviams, kad patys sovietai yra pasmerkę 1939 metų Molotovo-Ribbentropo paktą. Jis išreiškė įsitikinimą, kad Lietuvos klausimas turi būti sprendžiamas taikingu būdu ir užtikrino delegaciją, kad Lietuvos statusas yra vienas iš pagrindinių temų jo diskusijose su Maskva dėl jo galimos kelionės į Sovietų Sąjungą.

(LIC pastaba: Citatos verstos iš anglų kalbos)

(LIC)

V. LANDSBERGIO PAREIŠKIMAI VOKIETIJOJE

"Tikimasi, kad netolimoje ateityje Bonnoje galės būti įkurtas Lietuvos informacijos centras, kuris parengs dirvą oficialių santykių užmezgimui tarp Lietuvos ir Federacinės Vokietijos". Tai pasakė spaudos konferencijoje Bonnoje Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Jis primnė, kad Lietuvos informacijos biurui jau veikia Prahoje ir Skandinavijos kraštų sostinėse, išreiškė viltį, kad informacijos centras Bonnoje, kai bus įkurtas, nesiribos vien informacijos apie Lietuvą platinimu, bet išvystys didesnę veiklą — padės stiprinti Lietuvos ir Vokietijos ekonominius sąryšius, bus normalių diplomatinių santykių tarp Lietuvos ir Vokietijos užuomazga.

Pasak Landsbergio, taip pat ir Vokietija norinti įsteigti trijų Pabaltijo respublikų sostinėse informacijos biurus, kurie atliktų ir kaikurias diplomatinės funkcijas. Mes neabejojame, pasakė Landsbergis, kad anksčiau ar vėliau bus užmezgti normalūs

diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Vokietijos. Tai tik laiko klausimas.

Vokietijos užsienio reikalų ministerijos atstovas vėliau patikslino, kad Lietuvos informacijos biuro atidarymas Bonnoje nereikš, kad bus automatiškai su Lietuva užmezgti diplomatiniai santykiai, o dėl Vokietijos biurų atidarymo Pabaltijo respublikose, ministerijos atstovai pažymėjo, kad biurų veikla būtų kultūrinio pobūdžio, jie tarnautų pabaltiečių supažindinimui su vokiečių kultūra.

Vytautas Landsbergis Bonnoje pasimatė su Vokietijos Bundestago — Parlamento Žemųjų Rūmų, pirmininke Suessmuth, su kanclerio Kohl bendradarbiu, valstybės ministru Stavenhagen, su kai kuriais kitais valdžios atstovais ir Parlamento nariais.

Landsbergis pasakė spaudos konferencijoje, kad sovietinė valdžia siekia teroristiniais veiksmais sutrukdyti visišką Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, pažymėjo, kad Maskva boikotuoja derybas su Lietuva.

KROKUVOJE TARTASI TAUTŲ KULTŪRINIAIS REIKALAIS

— Lietuvos ir išeivijos lietuviai irgi stebėjo
Helsinkio konferencijos eigą —

Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija (Helsinkio akto) kultūriniais tautų reikalais įvyko 1991 gegužės 28 — birželio 7 Krokovoje, Lenkijoje. Lietuvos interesams atstovavo Lietuvos švietimo ministras Darius Kuolys (dvi dienas) informacinio biuro atstovas Varnuvoje Edvardas Borisovas bei VLIKo atstovai dr. K. Bobelis ir

J. Bobelis.

Atstovai iš Lietuvos dalyvavo kaip Lenkijos delegacijos svečiai. Dr. K. Bobelis ir J. Bobelis dalyvavo kaip NGO delegatai Lietuvos reikalams. Šeimininkai lenkai maloniai priėmė lietuvius. Lenkijos ministras pirmininkas Jan K. Bieleckis išreiškė protestą dėl grubios Sovietų kultūros ministro N. Gubenko kalbos, smerkiančios tarp kitų įvykių Sovietų Sąjungoje ir Lietuvos laisvės siekimą. VLIKAS įteikė konferencijai atitinkamą pareiškimą.

Konferencijos metu įvyko keletas įvairių tautybių kultūrinių pasirodymų, tarp kurių Vilniaus Akademiniis Dramos teatras, vadovaujamas režisieriaus Jono Vaitkaus, parodė spektaklius — J. Sobelio *Getą* ir A. Mickevičiaus *Vėlines*. Abu vaidinimai buvo profesionaliai atlikti ir šiltai priimti. Birželio 5 d., įvyko Giedrės Kaukaitės dainų recitalis. Jai akomponavo Gražina Ručytė - Landsbergienė. Taip pat dalyvavo smuikininkas Raimundas Katilius.

Uždarojoje sesijoje kalbėjo JAV viceprezidentas Dan Quayle. Vilniaus Akademinio teatro grupė birželio 5 d. Krokovoje surengė įspūdingą demonstraciją prie Sovietų Sąjungos konsulato ir Forum viešbučio. Tai plačiai rodė Lenkijos televizija. Demonstracijos metu buvo perskaitytas protestas prieš Sovietų Sąjungos kultūros ministro N. Gubenko pareiškimą dėl įvykių Lietuvoje. Demonstracija buvo baigta Lietuvos himnu. VLIKo atstovai dr. K. Bobelis ir J. Bobelis aktyviai dalyvavo demonstracijoje.

(Elta)

IGNALINOS ATOMINĖ ELEKTRINĖ

Dienraštyje *Respublika* rašoma, kad Maskvoje priimtas sprendimas dėl Ignalinos atominės elektrinės. Nutarta jos neplėsti.

Maskvos valdininkų nuomone, politinė situacija Lietuvoje ir vyriausybės "ekstremistiniai polinkiai", — kaip jie sako, — neleidžia saugiai plėsti atominės energetikos. Todėl nutarta nestatyti naujų atominų elektrinių Lietuvoje.

Šv. Tėvas Jonas Paulius II birželio 5 Lomžoje sveikina su Lietuvos kardinolu Vincentu Sladkevičiumi. Nuotr. The New York Times

VYSK. JUOZO ŽEMAIČIO NUOŠIRDŽIOS PADĖKOS ŽODIS

Svečias kalbėjo Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos suorganizuotame susitikime su katalikų medicininės misijos taryba New Yorke 1991 gegužės 10 d.

Gerbiamieji!

Man tenka labai didelė garbė išreikšti jums nuoširdžią padėką už humanitarinę pagalbą Lietuvai.

Mūsų Tėvynė su vargu skinasi kelią į laisvę ir nepriklausomybę. Jei ne geri ir atjaučiantys pasiruošę padėti draugai visame pasaulyje, šis kelias būtų dar sunkesnis. Ypač reikalingi pagalbos ligoniai ir invalidai. Ilgus metus pas mus apie juos beveik nebuvo kalbama. Nebuvo jais rūpinamasi taip, kaip to reikalauja jų žmogiškasis orumas. Ir tai suprantama. Toje visuomeninėje santvarkoje, kurioje mes puš šimto metų buvome priversti gyventi, paliege, nedar-

bingi žmonės nereikalingi, nes jie nepajėgia dirbti, "statyti komunizmo". Valstybės teikiama parama tokia maža, kad šie žmonės neretai atsidurdavo žemiau skurdo ribos. Ypač sunkioje padėtyje buvo atsidūrusios šeimos, auginančios invalidus vaikus. Motina turėdavo juos slaugyti, o tėvo uždarbio toli gražu neužtekdavo šeimai išlaikyti.

O būdavo ir tokių atvejų, kad tėvas palikdavo šeimą, nenorėdamas rūpintis savo invalidais vaikais. Susvetimėjimas, abejingumas vienių kitiems, "kova dėl būvio", nesiskaitant su priemonėmis — tokį liūdną palikimą atsiėmė iš tos santvarkos, kuri buvo pasiryžusi sukurti žemėje rojų be Dievo, be jo palaimos.

Todėl iš žmonių kalbos beveik išnyko žodis "labdara". Neturėjo teisės egzistuoti jokia labdarina organizacija, besivadovaujanti krikščioniškos artimo meilės principais. Gal jums, gerbiamieji, tai skamba neįtikėtina, bet tokia tikrovė.

Šiandien mūsų atgimstančioje Tėvynėje atsigręžiama į krikščionybę, į jos tūkstantmetę patirtį labdaros organizavime ir teikime. Stengiamės mokytis pamatyti šalia savęs žmogų, kuriam reikalinga pagalba. Telkiamos medicinos darbuotojų ir krikščioniškųjų labdaros organizacijų pastangos, kad šie mūsų broliai ir seserys, kuriuos vargina įvairios ligos, pasijustų ne vieni. Šalia šių nepaprastai vertingų do-

vanų, kurias dangiškasis Tėvas dailia jūsų rankomis, jie atgauna viltį, tikėjimą, norą gyventi kiek galima prasmingesniu gyvenimu. O tai yra taip pat nepaprastai brangi dovana. Be šio tikėjimo, Apvaizdos siunčiami kryželiai dažnai būtų nepakeliami.

Gydytojo ir dvasininko darbas turi daug bendro. Senovės romėnai sakydavo: "Sveikame kūne sveika siela". Jūs gydate kūną, bet labai gerai žinote iš savo praktikos, kad kūnui sustiprinti labai daug padeda stipri, kupina gyvenimo džiaugsmo, dvasia. Mes, dvasininkai, kaip tik ir stengiamės stiprinti, nuraminti žmogaus dvasią, taigi tuo pačiu prisidedame ir prie kūno sveikatos. Tinka tad mums ranka rankon darbuotis, kad tauriausias Dievo kūrinys žmogus gyventų garbingą, savo aukštą pašaukimą atitinkantį, gyvenimą.

Jūs, gerbiami broliai ir seserys, vykdate, tęsiate gerojo samariečio misiją, teikti pagalbą visiems, kas tik yra jos reikalingas. Taip jūs vykdate didįjį artimo meilės įsakymą.

Tėgul gerasis Dievas jums gausiai atlygina už jūsų meilę ir pasiaukojimą, įvykdydamas savo pažadą: tiems, kurie rūpinosi jo "mažiausiais broliais" apdovanojdamas savo malonėmis.

Telaimina jus visus Dievas!
(LIC)

SOVIETINĖ KARINĖ GRĖSMĖ

Praeitą savaitę sovietinė karinė grėsmė prieš Lietuvą pasuko kita kryptimi — prieš Lietuvos policiją ir visą vidaus reikalų sistemą.

Pagal Aukščiausios Tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį, KGB juodosios baretės ir sovietiniai parašutininkai yra pasiruošę puolimui prieš Lietuvos policiją. Jie siekia Lietuvos policiją suskaldyti ir nuginkluoti.

Vytautas Landsbergis pasiuntė atvirą laišką Gorbačioviui, kad jis viešai pareikštų, jog sovietai nenaudos karinės jėgos prieš Lietuvą ir kad Gorbačiovas dėtų pastangas greitai pradėti rimtas derybas tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos.

— **Kompozitoriui J. Naujaliui** paminklą projektuoja pastatyti Raudondvaryje, šalia bažnyčios. Skulptūros konkursą laimėjo Dailės Akademijos profesorius Leonas Žuklys.

— **Politika** yra Vilniuje leidžiamas žurnalas, kurio vyriausiu redaktoriumi yra Algimantas Semaška. Žurnalas remia demokratines Lietuvos atgimimo jėgas. Redaktoriaus pavaduotojas — Povilas Masilionis.

— **Lietuvoje** balsavimo teisetas amžius yra 18 metų.

derybų keliu, ir tuo keliu turėtų būti einama.

Ambasadoriaus kalba buvo labai šiltai priimta. Po jos jis dar gerą pusvalandį atsakinėjo į batūniečių keliamus klausimus, daugiausiai liečiančius Pabaltijo okupaciją ir ten vykdomas rusų represijas.

Estas — naujas BATUNO pirmininkas

Išvykus ambasadoriui, susirinkimas buvo tęsiamas toliau. Tuo metu BATUNO direktoriautas taip pat pasiskirstė pareigoms. Naujuoju pirmininku šiai kadencijai buvo išrinktas estas Urmas Wompa.

Po to dar buvo aptarta tolimesnė ateities BATUNO veikla. Nutarta, kad ji bus tęsiama iki to laiko, kada Pabaltijo kraštai taps pilnateisiais Jungtinių Tautų nariais.

Kęstutis K. Miklas

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — **OHLERT-RUGIERE, Inc.**, 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priėmama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carone, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorke valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

Remkime
TAUTOS FONDA
ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neuzmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atiminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:
Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS I LIETUVĄ

MOKĖTI ĖALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JŲKIO EKSTRĀ MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNĀI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

Liuksemburgo delegacija Jungtinių Tautų Gen. Asemblėjos posėdžio metu. Pirmas iš kairės ambasadorius Jean Feyder, dešinėje vicepremjeras ir užsienio reikalų ministras Jacques Poos. Nuotr. UN/Milton Grant

IŠRINKTA NAUJA BATUNO VADOVYBĖ

— *Liuksemburgo ambasadorius kalbėjo BATUNO metiniame susirinkime* —

Estų namuose New Yorke mieste birželio 1 įvyko BATUNO narių metinis susirinkimas, kuriame taip pat buvo paminėta gan kukliai ir be didelės reklamos šios pabaltiečių organizacijos prie Jungtinių Tautų 25 metų veiklos sukaktis.

Rytinė sesija prasidėjo 10 val. ryto. Joje padaryti apyskaitiniai veiklos pranešimai po ilgų diskusijų buvo vieningai priimti. Taip pat buvo patvirtintas biudžetas 1991/92 metams. Jo dydis — 82,500 dolerių. 60 procentų visų pajamų gaunama iš latvių. Lietuvių įnašas siekia tik 9 procentus. Paramos iš estų gaunama 30 procentų, o iš kitų šaltinių tik vienas procentas.

Po to sekė pranešimas apie išrinkimą naujų narių į BATUNO direktoriatą. Sekančiais metais lietuviams atstovaus jaunimas: Dalia Bulgarytė, Ann Charles, Daiva Izbickaitė, Klaudija Luebke, Dana Norvilaitė ir Milda Palubinskaitė. Į kontrolės komisiją išrinktas — Laurynas Vismanas.

Priešpiečių metu iki šiol ėjęs BATUNO pirmininko pareigas latvis Margers Pinnis kalbėjo apie BATUNą ir jo veiklą per praėjusius 25 metus. Pranešimas buvo išsamus, nušvietęs plačią BATUNO veiklą ir pasiektus rezultatus, ypač darant žygius JT Žmogaus Teisių komisijos posėdžiuose kasmet Ženevoje.

Į priešpiečių pabaigą atvyko Liuksemburgo ambasadorius prie Jungtinių Tautų Jean Feyder. Jį susirinkusiems pristatė BATUNO direktoriato narys estas dr. Haino Ainsio, pateikdamas keletą biografinių bruožų apie patį ambasadorių ir jo diplomatinę veiklą. Diplomatinė tarnyboj jis jau 17 metų. Atstovavo Liuksemburgą Graikijoje ir Por-

tugalijoje, o pastaruosius ketverius metus Jungtinėse Tautose.

Savo ilgoj kalboj ambasadorius daugiausiai lietė savo kraštą ir jo aktyvų dalyvavimą Europos ekonominiame bei politiniame gyvenime. Liuksemburgas yra narys Europos 12 kraštų bendrijos ir šiuo metu jai pirmininkauja.

Kalbėdamas apie patį Liuksemburgą, paminėjo, kad 1989 metais jo kraštas atšventė 150 nepriklausomybės sukaktį. Jo kraštas nedidelis: apimantis tik 999 kv. mylias (2586 kv. km.). Gyventojų tik 400,000. Daugiausiai katalikai. Krašto kalba — liuksemburgiečių, bet taip pat naudojamos vokiečių ir prancūzų kalbos. Kraštas yra kunigaikštija, nuo 1964 metų valdoma didžiojo kunigaikščio Jean. Turi savo parlamentą, susidedantį iš 59 atstovų, renkamų kas 5 metai. Kraštui tvarkyti ir palaikyti ryšius su kitais kraštais yra ir vyriausybė, kuriai nuo 1984 metų vadovauja Jacques Santer. Per savo egzistencijos periodą kraštas nuolat buvo alinamas įvairių karų.

Po II-jo Pasaulinio karo Liuksemburgas buvo vienas iš 50 signatarų įkuriant Jungtines Tautas. Nuo 1948 metų yra BENE-LUX sąjungoj, kuri šiuo metu palaiko ryšius su Pabaltijo kraštais. 1958 metais, susikuriant Europos ekonominei bendrijai, Liuksemburgas ir j į ją įeina. Tada ją sudarė tik 9 valstybės: Belgija, Danija, Airija, Didž. Britanija, Italija, Olandija, Prancūzija, Vak. Vokietija ir Liuksemburgas. 1981 metais įstojė Graikija, o 1988 metais į ją buvo priimta Ispanija ir Portugalija. Dabar svarstomi prašymai įstoti į šią bendriją, paduoti iš Turkijos, Austrijos, Kipro, Maltos ir Šve-

dijos. Į ją nori įstoti ir Lenkija su Čekoslovakija.

Ta Europos bendrija susikūrė ekonominio gyvenimo suvienodinimui bei pagerinimui Vakarų Europoj, naudojant bendrą rinką, kuri turėtų įsigaliooti nuo ateinančių metų. Žinoma, tai tik pirmieji žingsniai. Liks dar neišspręstas valiutos suvienodinimas. Dėl įvedimo vieno pinigų iškla daug problemų. Kai kurie kraštai tam net ir priešinasi, lyg tai būtų sumažinama to krašto suverenitetas. Tad čia ir susiduriama neišvengiamai su politiniu aspektu. Pastaraisiais metais tas išryškėjo ryšiuose su Rytų Europos kraštais, ypač su Sovietų Sąjunga, jai siekiant ekonominės paramos iš Vakarų Europos.

Net kelis kartus buvo pareikšta įvairiose konferencijose bendrijos pozicija dėl Sovietų Sąjungos vykdomos sprespaudos Pabaltijo kraštuose. Paskutinis pareiškimas buvo padarytas sausio 31, Ženevoje, JT Žmogaus Teisių Komisijos posėdyje. Liuksemburgo vicepremjeras ir užsienio reikalų ministras Jacques Poos, kuris taip pat pirmininkauja Europos bendrijos tarybai, keldamas dėmesin tragiškuosius įvykius sausio 12-13 Vilniuje ir sausio 20-21 Rygoje, pareiškė, kad bendrija ir jos nariai smerkia tokius represijos aktus, kurie skandalingai pažeidžia Paryžiaus čarterį, priimtą 1990 metais lapkričio 21 Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje.

Dėl Liuksemburgo pozicijos Pabaltijo kraštų klausimu, amb. Feyder pareiškė, kad Liuksemburgas niekad nepripažino tų kraštų okupacijos. Jo nuomone, išsilaisvinimas iš Sovietinės sprespaudos anksčiau ar vėliau įvyks ir šiuo metu jis yra galimas tik

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207FAX 718.827-2964
Editorial Office, 718.827-1352
Business Office 718.827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Problemos po švenčių

Chicagoje įvykęs meno festivalis visiems paliko didelius įspūdžius. Tai buvo parodyta, kaip lietuviai moka organizuoti, sukurti didelius projektus ir juos įvykdyti. Yra balsų, kad viso to nereikėjo. Juk tai pareikalavo didelių išlaidų, tai tik triukšmingas meno festivalis, kuris praeina ir nedaug ką palieka.

Tie didieji festivaliai turi kitą didelę pedagoginę ir tautinio auklėjimo prasmę. Tiesa, jie nušamba, atrodo, kad nieko nepaliekia, bet iš tikrųjų palieka labai daug. Jie sutelkia žmones į didelę bendruomenę, jie išryškina tautos idealus, problemas ir tautą sustiprina. Ir iš tokių švenčių, dainų ir šokių festivalių, iš tokių koncertų žmonės grįžta didesni, negu atvyko. Jie visi pasidaro sąmoningesni ir didesni lietuviai. Jaunimas suranda prasmę eiti su lietuvių tauta ir jai dirbti. Tai yra bene pati didžiausia prasmė ir festivalių nauda.

Festivaliai parodo mus kitom tautom su visai kitu apšvietimu, negu anksčiau prieš keliasdešimt metų. Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą tokios lietuvių kultūrinės demonstracijos buvo neįmanomos, nes neturėjome žmonių. Dabar — štai tauta yra pajėgi surengti tokias meno šventes: operas, dainų festivalius, parodas, koncertus. Tad didelis kultūrinis judėjimas jau demonstruoja lietuvių tautą kaip pajėgią, kūrybingą, išradimą ir drauge visiem primena, kodėl jai nesuteikiama pilna nepriklausomybė ir laisvė? Per meno festivalį mes priminam visiems, kad laisvės problemos dar neišspręstos — dar yra tautų, kurios nori pasinaudoti visiems teikiama laisve. O tos tautos daugiausia yra Sovietų Sąjungos surakintos ir pajungtos nelaisvei.

Festivaliai pasibaigė, išvažinėjo programų atlikėjai, žiūrovai ir visur atvežė naujas nuotakas, kurios mus stiprins, palaišys. Tačiau turime atsiminti — šventės praėjo, realybė vėl prie durų stovi ir beldžiasi. Reikia tai atlikti, kas svarbu.

LB Taryba išrinkta. Ji dar tik popieriuje. Reikia ją "įdarbinti", suorganizuoti jos padalinius, įvairius komitetus, komisijas ir užkelti į darbo bėgius. Atėjo nemažai jaunimo. Tegu tai būna bandymas, kad ir jaunimas moka dirbti ir supranta tautos problemas. Tai jaunimas gerai suprantas, kai kalbi privačiai, o kai jis patenka į tarybas, dažnai dingsta be pėdsako, nelanko nė vieno posėdžio. Tikėkimės, kad ši išrinktoji taryba bus tikrai pavyzdinga visiems.

Apygardose pagal statutą daug kur bus vykdomi rinkimai. Jau patys pirmininkai yra pastebėję, kad negera, kai kokie įsisenėja ir per ilgai būna apygardų valdybose. Gal tai ir negera. Kai valdybos dažniau keičiasi, daugiau žmonių susipažįsta su visuomenine veikla, pasidaro aktyvesnė visa bendruomenė. Tačiau valdybose yra ir tokių žmonių, kurie sugeba ir veikti, išskirti kitų iniciatyvas, sugyventi su jaunaisiais. Nuo tokių nereikėtų atsiritoti, nes jie padeda susiformuoti naujiems visuomenininkams.

Švietimo bei kultūriniai reikalai pasidaro užgožti rutinos, apkloti dulkėmis. Niekas rimtai jais nesisieloja. Todėl tai ir nuveda į tuštumą, kai nėra prieauglio organizacijose, bendroje veikloje. Reikia modernizuoti švietimą, įvesti naujų mokymo metodų bei priemonių. Pavyzdžiui:

(nukelta į 4 psl.)

3 (Tąsa iš praeito numerio)

Prof. P. Dovydaičio vaidmuo

Kitas kankinys, taip pat auka už tikėjimą ir lietuviybę buvo pedagogikos istorijos ir senovės istorijos profesorius Pranas Dovydaičis (1886 m. gruodžio 2 d. — 1942 lapkričio 4).

Ateitininkai turbūt buvo arčiausiai jo širdies, nes juk jis buvo "ateitininkų tėvas", bet daugiausia jis veikė su pavasarininkais — tvirtina Juozas Girnius, savo išsamiam veikalui "Pranas Dovydaičis" (Ateitis, Chicago, 1975). Pas pavasarininkus jis jokio titulo neturėjo, bet jis visada jautėsi su jaunimu kaip šeimos tėvas. Jis visada buvo, kur tik buvo kviečiamas ir kur tik galėjo atvykti.

Todėl visai nenuostabu, kad už pasakytas kalbas Marijampolės pavasarininkų kongreselyje prof. Dovydaičis buvo areštuotas drauge su pavasarininkų garbės pirmininku prof. J. Eretu ir federacijos vadu dr. J. Leimonu. Jie visi trys administratyviai komendantu nubausti 3 mėnesiais kalėjimo. Šį bausmės geriausiai parodo, kas buvo pavasarininkų didžiausi veikėjai.

Prof. Pranas Dovydaičis

LIETUVIŠKOJO JAUNIMO ATGIMIMAS KATALIKYBĖJE

CEZARIS SURDOKAS

Be to, lengva atsekti, kad Dovydaičis dalyvavo pirmame slaptame lietuvių katalikų jaunimo suvažiavime, įvykusiam Kaune 1914 m. vasario 24 d. Jis ten kalbėjo apie jaunimo organizacijos paskirtį ir veiklos būdus.

Taigi Dovydaičis buvo vienas iš pavasarininkų steigėjų. Jis buvo toksai žmogus, kuris dirbo Dievo garbei ir tėvynės labui be pasigarsinimo, be titulu ir be padėkų. Jis buvo katalikiškosios akcijos žmogus — pasaulietis apaštalas. Jis visada ėjo ten, kur reikėjo pasiaukoti, padėti, sušelpiti, suorganizuoti, apšviesti. Ar tai buvo pavasarininkai, ar ateitininkai, ar darbininkai, vyrų ar moterų, gimnazija ar universitetas, Lietuvos taryba ar ministerių kabinetas. Jo parašas yra ant Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto.

Ji baudė ir savieji ir svetimieji. O jis vis ieškodavo progų kam nors padaryti gera. Jo gyvenimas buvo skirtas "apaštalauti ir gera daryti".

Todėl kažin ar tektų abejoti, kad Dovydaičis buvo tikras modernių laikų apaštalas, žymiausias pasaulietis katalikų veikėjas. Savo dvasia ir veikimo plotu jis atstovauja visiems: intelektualams ir kaimiečiams, vyrams ir moterims, jaunimui ir subrendusiems, darbininkams ir profesionalams.

Jo tikėjimas, artimo meilė ir kankinio mirtis yra ženklai, kad jis savo gyvenimą paaukojo Dievo garbei. Todėl reikėtų melstis, kad ir Pranas Dovydaičis būtų pasiūlytas paskelbti šventuoju.

Prof. J. Ereto veikla

Viena iš pirmųjų ir didžiausių Lietuvos jaunimo organizacija — pavasarininkai — tokia tapo daugiausia per pasiaukojimą Šveicarijos sūnaus prof. dr. Juozo Ereto, kuris dar būdamas studentu Šveicarijoje, jau buvo įsijungęs lietuvių studentų būrelin, talkino jų veiklai Lietuvos valstybės atkūrimo darbuose. Paaukoti savo gyvenimą Lietuvai — Eretas buvo paveiktas jo geriausio draugo Mykolo Ašmio, kuris mirties patale maldavo savo draugą užimti jo vietą atskuriančioje Lietuvoje. Vykdydamas tada duotą pažadą, Eretas paaukojo visą savo tolimesnį gyvenimą Lietuvai.

"Prof. J. Ereto organizacinis talentas įspūdingiausiai pasireiškė jo veikloje su pavasarininkais, kurių pirmininku jis buvo nuo 1922 metų. Nors 1928 iš pareigų formaliai pasitraukė, bet pasiliko ir toliau tarp jų kaip spiritus movens iki pat sovietinės okupacijos" (*Didysis jo nuotykis*, red. J. Brazaitis, Brooklyn, NY). Oficialiai nuo 1928 m. prof. Eretas buvo pavasarininkų garbės pirmininku, bet jis visada buvo veiklos centre, kai buvo kas nors reikšmingesnio ar iškilmingesnio planuojama ar organizuojama. Ypač prisimintinas yra 1938 m. kongresas, kada teko ir drauge posėdžiauti ir provincijos kuopas lankyti.

Eretas gimė Bazelyje 1896 m. Į Lietuvą atvyko 1919 m. Čia su jaunatvišku entuziazmu ir pasiaukojimu stėjo į darbą kur tik besikuriamiečiai Lietuvai jo energija buvo reikalinga. Įsirašė savanoriu ginti Lietuvos nepriklausomybę. Suorganizavo Lietuvos telegramų agentūrą "Elta". 1922 m. tapo Lietuvos piliečiu,

Lietuvos universiteto profesorium, Lietuvių katalikų akademijos nariu. 1923 m. buvo išrinktas į seimą. 1925 vedė Oną Jakaitę ir su ja išaugino gausią lietuvišką šeimą.

Lengvai valdydamas žodį tiek gyvoje kalboje, tiek savo raštuose, jis žavėjo klausytojus ir skaitytojus. Jo gausūs raštai lietuvių ir vokiečių kalbomis buvo informacija ir propaganda apie Lietuvą, mokslo veikalai bei straipsniai ir įvairi publicistika.

Šio savo darbo jis nenutraukė ir sugrįžęs į savo gimtąją Šveicariją, kai Raudonoji armija užėmė Lietuvą, ir jis buvo atleistas iš darbo. Juozas Eretas mirė 1984 m. kovo 13 d. Palaidotas Bazelyje.

Buvo persekiojamas

Bet kas galėtų tikėti, kad toks idealistas, taip pamilęs Lietuvą galėtų kam užkliūti. O buvo tokių, kurie nuolat darydavo įvairių išpuolių prieš jį. Dėl to jis turėjo pasitraukti iš seimo. Dėl to jis buvo pažemintas ir net visai atleistas iš tarnybos. Tiesiog nuostabu, kaip jis tas nuoskaudas pakėlė ir savo atsidavimu Lietuvai nepalūžo.

Iš laisvo krašto, visada pasilikęs laisvas, savo jaunystės pažadą vykdė visą gyvenimą, tuo tik parodydamas, kokie nykštukai buvo tie politikieriai, norėję jo atsikratyti. Eretas buvo idealistas, kovotojas už žmogaus kultūrą, tiesą. Savo gyvenimo šūkiu jis pasilaikė Šveicarijos šūkį: "Ištikimybė ir garbė". Lietuvos katalikiškas jaunimas jo klausė, jį sekė, jį mylėjo.

Dr. Juozas Leimonas

Dr. Juozas Leimonas, pavasarininkų federacijos vadas, į jaunimo veiklą buvo įsijungęs nuo organizacijos viešojo veikimo pradžios, tai yra nuo 1920 m. Tada jis buvo centro valdybos sekretorium. Sąjungos pirmininku buvo išrinktas 1928 m., o nuo 1932 m., perorganizavus sąjungą į atskiras vyrų, mergaičių ir jaunųjų sąjungas, jis buvo išrinktas federacijos vadu.

(Bus daugiau)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS
NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

Iš Romos į Damaską

1980 m. birželio 2 d. Po dviejų metų vėl Romoje. Ir vėl pakeliui. Į Siriją, Libaną ir Graikiją.

— Kada išleki? — užklausia vyskupas Antanas Deksnys ir tuojau prideda — pavešiu į aerouostą.

— Vakare, — atsakau.

— Išvažiuosime iš ryto, nes turi kai ką ir Italijoje pamatyti, — įprasta paslaugia šypsena prideda vyskupas.

Lėktuvas į Damaską išskrenda 6:40 val. vakaro. Į aerouostą išvažiuojame 9:30 val. ryto. Vyskupas Deksnys juokaudamas primena, kad Europa — jos praeitis yra mums svarbesnė už Sirijos praeitį.

— Ar buvai San Felice Circeo kalne, Terracina ir Pozzuoli miestuose? Kada skaitėte paskutinį sykį Vergilijaus *Eneidą*? Juk Circeo kalne Enėją ir jo kelionės bendrus Cirkėją kaulėmis pavertė, Terracina mieste dar tebestovi Jupiterio šventovė, o

Pozzuoli Tautų apaštalas Paulius, aplankęs Vergilijaus kapą, pareiškė: "Quid te fecissem, si te vivum invenissem, maxime poetarum!" (Kaip būčiau tave pagerbęs, jei būčiau tave gyvą sutikęs, o iškiliasius poete!)

Vyskupo klausimai taiklūs ir verčia susimąstyti. Studentaujant Romoje, tiesa, daug keliauta, bet vis netoli, nes nebuvo lėšų. Vergilijus skaitytas, bet jo *Eneidos* ryšys su Homero *Odiseja* taip ir buvo likęs miglotas. O juk Romos dainius Vergilijus rado kitą Trojos karo didvyrį — Enėją, deivės Veneros ir piemens Anchizo sūnų, ir savo *Eneidoje* apdainavo ir jamžino ne grįžimą į Namus — į Itaką, bet kelionę į ateitį — pažadėtą Romos miesto įkūrimą!

Vyskupas pats domisi Europos praeitimi ir kitus paveikia.

Roma — amžina,
Italija — graži

Sakoma, kad Roma yra

amžina. Nors judri, bet neskuaba, nors dygsta vis nauji priemėsčiai, bet išlieka sena. Tas pats spalvingas Citta d'Oro — Auksinės (spalvos) miestas. Man Romoje amžinu liko vienas labai įdomių kunigų — kun. Vladas Delininkaitis. Šį rytą jis važiuoja drauge į Eneidos pasaulį, mane palydi į Siriją.

Sakoma, kad Italia e bella — Italija yra graži! Dabar pats tai regiu ir kartuju: "Italia e bella!" Važiuojame pačiu Tirėnų parku. Birželis Romos apylinkėse dažnai esti karštoka. Tačiau šiomet jis, kaip ir vyskupas Deksnys, gerumu mėgaujasi neskubėdamas. Šilajai parke, saulės glamonėjami, stiebiai savo rasotomis galvutėmis.

Monte Circeo — Cirkėjos kalnas

Nuo Latina miesto pasukame link San Felice. Tolumoje dunkso Monte Circeo. Čia Vergilijaus Enėjas kadaise susidūrė su kerėtoja Cirkėja, Helios — Saulės dukra. Pasak Homero Odisejo, ji gyveno saloje, kur jviliodavo į savo pinkles jūreivius ir paversdavo juos į kiaules. Vergilijus savo *Eneidoje* Cirkėją apgyvendina ant užgesusio ugnikalnio kauburio. Monte Circeo žiūri į Tirėnų jūrą, saugiai įaugęs į Italijos pusiasalį. Kalno šonai

status, atšlaitėse matyti uolėti slėniai su padrikusia migla. Kalno viršūnėje sparciai auga debesys. Šiandien Monte Circeo turės kepurę

San Felice miestelis dar mieguistas. O gal senove didžiuojasi! Romos amžių likučiai, viduramžių feodalų pilaitės mūrai... Visa Monte Circeo papėdėje. Pasiekiami kone pačią kauburio viršūnę. Toliau automobiliu važiuoti nebegalima. Vyskupas ištraukia žiūronus.

— Dabar, — sako, — keliausime žiūronais...

"Taigi Kristus vietoje einame pasiuntinių pareigas... Kristus vardu maldaujame: 'Susitaikykite su Dievu' (2 Kor 5, 20). Tautų apaštalo statula Šv. Petro bazilikos aikštėje. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Ant Monte Circeo tylu. Paliukus Romos užmą, čia gali net tylą išgirsti.

Vyskupas Deksnys — Europos lietuvių tėvas

Įprasta matyti vyskupą iškilmėse, — aukojant Auką, sutvirtinant, pamokslaujant. Dabar matau lietuvių vyskupą dalinantį savo brangių laikų, ruginės duonos riekute, šiltos arbatos puoduku ir pokalbiu. Tikrai, pabuvęs su vyskupu kurį laiką, pajunti, kad dangus nėra tik kažkur toli ir aukštai, bet prasideda čia širdyje.

Vyskupas Deksnys būdinga teigti, kad lietuviui yra tautos dailis, gyvenanti svetur. Užtat lietuviui neturi užsidaryti savyje, kaip kokiame garde, bet mylėti aplinką, juos supančius žmones, spindėti savo geromis savybėmis, noriai ateiti į talkon, padėti. Tik būdami naudingais naujų visuomenių nariais, bus jie mylimi, gerbiami, turės daug draugų, kurie gali padėti kenčiančiai tautai dabar ir ateityje.

— O kur Cirkėjos pilaitės?

— Ar Enėjas turėjo bėdos su sirenomis?

Vyskupas tik juokiasi ir klausia ar nereikės prisirišti prie automobilio ir užsikimšti ausis, kad sirenoms ėmus savo dainas dainuoti, nebūtų susiviliota. Be to, pasiūlo ir žiūronus... — Gal, — sako juokdamasis — pamatysi salą, kur kadaise tykojo nekaltų jūreivių sirenos.

— Ar Vergilijaus Enėjas turėjo prisirišti prie laivo stiebo ir ausis užsikimšti? Juk Sirena buvo viena iš trejeto nimfų graikų, o ne romėnų, mitologijoje? Bandome palyginti *Eneidą* ir *Odiseją*, tačiau viena ir kita jau senokai skaitytos...

Cirkėjos pilaitės ant Monte Circeo nėra nė ženklų. Ant paties kauburio didoka, išlyginta aikštė su turizmo įstaigos stogine.

(Bus daugiau)

NEUŽMIRŠTAMA LIETUVIŲ OPERA CHICAGOJE

— Jungtinėmis lietuvų jėgomis pastatyta Amilcare Ponchielli opera "Lietuviai"

Didžiojoje meno šventėje Chicagoje iškiliausi buvo du momentai: Ponchielli operos *Lietuviai* pastatymas ir VII-toji dainų šventė.

Išskirtinio dėmesio susilaukė operos pastatymas, nes čia susijungė Chicago Lietuvos operos pajėgos su Lietuvos Operos ir Baletų teatro jėgomis.

Pirmą kartą buvo toks pastatymas. Štai tolimoje Chicagoje, taip toli nuo tėvynės, buvo pastatyta opera lietuviškom pajėgom. Solistai, choras, orkestras buvo tik lietuviai! Niekada negirdėta, nematyta!

Reikėjo tikrai didelės organizacijos, planavimo, visa tai sutelkti į vieną vietą, čia surepeuoti ir išvesti į sceną. Didžiausias krūvis čia ir teko Lietuvos Operos ir Baletų teatrui, kuris atsivežė ir dekoracijas ir jas pritaikė šios salės scenai.

Lietuviai Chicagoje Lietuvių operoje

Amilcare Ponchielli yra pargarsėjęs savo opera *La Gioconda*. Tada buvo mada surasti egzotiškus siužetus. Susidomėta Adomo Mickevičiaus poema "Konradas Valendrodas". Pagal šį veikalą A. Ghislanzoni parašė libretą. *I Lituan* opera buvo pastatyta Milano "La Scala" teatre 1874 metais, bet didesnio susidomėjimo nesusilaukė. Ilgam liko pamiršta. Romoje dar buvo pastatyta statiniu būdu ir įrašyta į garso juostą, išleista plokštelėse.

Chicago Lietuvos opera ieškojo vis naujų operų. Susidomėjo ir Ponchielli opera *I Lituan*. Operos administracija paprašė prityrusių operų vertėjų Stasį Santvarą šią operą išversti į lietuvių kalbą.

Stasys Santvaras buvo studijavęs Italijoje dainavimą, gerai mokėjo itališkai ir labai gerai vertė įvairias operas. Su šia opera jis turėjo daugiau darbo, — reikėjo libretą sulietuvinti. Kai buvo opera kuriama, nei libreto autorius, nei kompozitorius gerai nežinojo Lietuvos istorijos, jos plonybių. Poetas Stasys Santvaras ne tik išvertė, bet ir pataisė, kad ji būtų logiška lietuvių charakteriui ir istorijai.

Chicago Lietuvos opera *Lietuviai* operą pastatė du kartus: 1981 ir 1983 metais. Lietuvoje ji nebuvo pastatyta.

Dabar, kai ieškome kultūrinės kaitos, kai stengiamasi Lietuvai visokiais būdais padėti, buvo apsispręsta už šios operos pastatymą bendrom jėgom, nes tada turės progos į Ameriką atvykti beveik visos Lietuvos operos ir baletų teatras.

Jungtinės jėgos

Jau tai padaryta, *Lietuviai* su pakilia nuotaika suvaizdinti Chicagoje, susilaukė gausybės plojimų ir atnešė visiems didį džiaugsmą.

Problemos po švenčių

(atkelta iš 3 vsl.)

daugiau naudoti vaizdajuosčių, nes jos labiau pritraukia mokinius ir labiau išaiškina dėstomą dalyką. Jos padidina lietuviybės sampratą. Tad reikia pasigaminti daugiau vaizdajuosčių įvairiais mokyklos programų reikalais. Reikia ir daugiau knygelių vaikams.

Lietuvos reikalai nauju svoriu vėl užgula visus vadus ir pavienius žmones. Sovietų Sąjunga siekia Vakarus ir Ameriką užmigdyti, įtaigoti, kad tai nėra jokios problemos, kad ten klesti demokratija. Jei kas pasipėsioja, tai nieko nereikia. Sovietų kariuomenė visada teisi, švari, tik nacionalistai lietuviai ir kiti panašūs gaivalai ją provokuoja ir

mą. Tai buvo meno šventė — operos pastatymas.

Čia pagrindines partijas dainavo Lietuvos operos ar Chicago operos solistai. Arba viename spektaklyje dainavo solistas iš Vilniaus, kitame — solistas iš Chicago.

Čia suminėsimė tik pagrindines meno pajėgas.

Operą režisavo Eligijus Domarkas, Lietuvos operos ir baletų režisierius. Dailininkė — Janina Malinauskaitė, sukūrusi nepaprastai gražias dekoracijas. Jas atsivežė iš Vilniaus ir čia pritaikė vietos scenai.

Dirigavo pirmą spektaklį vilnietis Vytautas Viršonis, antrą Alvydas Vasaitis.

Iš solistų keitėsi tik du: Viltenio vaidmenį gegužės 19 dainavo vilnietis Vincentas Kuprys, gegužės 24 — Jonas Vaznelis.

Toliau čia pirmaeiluose ir kituose vaidmenyse jau randame Lietuvos Operos ir Baletų teatro dainininkus: Ireną Milkevičiūtę, Arvydą Markauską, Virgilijų No-

reiką, Vincentą Kuprį.

Iš chigaciečių dar paminėtina Margarita Momkienė.

Opera buvo pastatyta Morton East High School salėje, Cicero, IL. Chicago turi daugybę salių, o kai reikia, kartais pasidaro sunku tinkamą surasti. Ši salė buvo erdvi, įspūdinga, bet ji nebuvo vėsinama. Dienos tada Chicagoje buvo karštos. Salė buvo pilnutėlė entuziastingų klausytojų. Abu spektakliai buvo išparduoti. Jie vyko gegužės 19 ir gegužės 24.

Išleistas gražus leidinys, kur supažindinama su operos turiniu, aprašomi ir svarbiausieji solistai bei dailininkė.

Viršelį šiam leidiniui sukūrė chigacietė dailininkė Ada Sutkuvienė.

Operos į kitus miestus neatveš, bet reikia tikėtis, kad išleis vaizdajuosčių, nes įvykis tikrai svarbus ir vertas visų dėmesio. Tada kiekvienas galės įsigyti ir pasiklausyti savo namuose.

NEPAPRASTI SVEČIAI CLEVELANDE

Esame pratę sutikti, globoti ir vaišinti Lietuvos dainininkus, šokėjus, muzikus ir įvairių meno sričių specialistus, kurie išveiviję linksmina savo šokių, daina ir muzika. Tai jau beveik įprastas mūsų savaitgalių kalendoriaus turinys, tiek savo idėja įpareigojantis lankyti koncertus, tiek savo lietuvišku sentimentu skatinantis tėvynainius paremti ir morališkai ir materialiai.

Bet tai bene pirmas kartas, kad išveivija susilaukė nuostabių svečių, kurie nei šoka, nei dainuoja, tik jautriai paliečia mūsų dvasios stygas ir prabyla į mūsų sąžinės retai tepaliestus kampelius. Gegužės 31 į Clevelandą atvyko Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius vyskupas Juozas Žemaitis, lydimas Vilkaviškio klebono ir dekanas kun. Vytautas Gustaičio.

Sekmadienį, birželio 2, gausūs maldininkai turėjo garbę ir džiaugsmą Dievo Motinos Parapijos bažnyčioje dalyvauti mišiose, kurias aukėjo vysk. Žemaitis su koncelebrantais — klebonu kun. Gediminu Kijausku ir kun. Vytautu Gustaičiu, Gediminui Purliui grojant vargonais, nedidelės, bet įspūdingos procesijos lydimi, garbingieji svečiai prisistartino prie altoriaus.

Stebint būrelį jį atlydėjusio jaunimo ir vaikų, kurių ir tėvai jau gimė toli nuo tėvynės, staiga pasidarė graudu. Nesunku buvo įsivaizduoti kokios mintys sukosi svečių galvose, matant tas svetimose žemėje gimusias mūsų tautos atžalas, kalbančias, giedančias, besimeldžiančias lietuviškai. Pamaldos buvo iš tikro nepaprastos jų kilniame paprastume: negiedojo populiarūs parapijos choras, tačiau maldininkai, va-

dovaujami graziabalsio Vlado Plečkaičio, giedojo giesmes, o jaunutė Ina Silgalytė puikia lietuvių kalba skaitė mišių skaitinius.

Tuo būdu visos gentkartės aktyviai įsijungė į mišių auką. Ypačiai gražų įspūdį padarė aukos nešimas. Būrelis labai jaunų vaikučių sveičiui įteikė jaunimo organizacijų simbolines dovanėles, tautinę juostą ir knygą, "iš kurios išmokome lietuviškai skaityti". Kun. Gediminas Kijauskas trumpai pasveikino svečią, o vysk. Žemaitis pasakė pamokslą. Jis nupasakojo Lietuvos Katalikų Bažnyčios vargus per priespaudos dešimtmečius pabrėždamas, kad Lietuvoje stinga kunigų ir arti dviejų šimtų parapijų dar neturi savo dvasios ganytojo. Priespaudos metais buvo leidžiama penkiems jaunuoliams stoti į kunigų seminariją, o tie, kurių prašymai buvo ateistinės valdžios atmesti, buvo persekiojami. Dabar seminarijoje jau yra arti šimto klierikų. Pasidžiaugė garbusis svečias, kad Lietuvos vyriausybė su Vytautu Landsbergiu priešakyje išleido potvarkį, kuriuo birželio 14 dieną bus tikintiesiems sugrąžintos bažnyčios ir kitų konfesijų mal-

Dalis New Yorko keliautojų, dalyvavusių "Vytiš" agentūros išvykoje į Disney World. Iš k.: K. Čiurlys, K. Kiaunė, E. Andriūšienė, V. Vaičiulis, G. Jankauskienė, V. Slizienė, J. Kiaunienė, R. Kezys, E. Donohue, B. Janonis, E. Kezienė, J. Laucevičienė, J. Andriūšis, A. Jankauskas. Nuotr. D. Kezienės

ANN JILLIAN PASIRODYMAI CHICAGOJE

Kas yra Ann Jillian šiandien

Amerikos lietuviams aiškinti neberekia: tai profesinis vardas

lietuvių Jūratės Nausėdaitės, kuri šiuo metu yra viena iš populiariausių moterų, o taip pat viena iš žymiausių scenos bei filmų aktorių šiame krašte. Nors daugumas ją pažįstame kaip filmų aktorę, nes dažnai matoma televizijos ekranuose, tačiau ji yra ir puiki dainininkė-solistė, su koncertais važinėjanti po įvairias Amerikos vietas.

Su ja lietuviai iš arčiau galėjo susipažinti per VII JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventę gegužės 26 d., kai ji vykusiai pa-

dos namai. Jis gėrėjosi išveivijos visuomenės patriotiškumu ir religingumu, bet liūdnai priekaištavo, kad lietuviškos šeimos išveivijoje neišaugino jaunimo su pašaukimais.

"Kunigystė nėra profesija, kaip gydytojo, advokato ar inžinieriaus. Kunigystė yra pašaukimas, ir kunigo gyvenimas nėra lengvas. Išveivijos parapijose jau dabar yra didelis lietuvių kunigų trūkumas. Dauguma lietuvių kunigų yra vyresnio amžiaus. Kas pavaduos juos, kai jie turės iš savo pareigų pasitraukti?", klausė jis. "Lietuva negalės paruošti išveivijai kunigų. Tam reiktų bent dešimties metų, o parapijos, likusios be kunigų, savaime išnyksta". Jo pamokslas vertė ne vieną giliai susimąstyti...

Mišios buvo užbaigtos griusmingai sugiedojus Lietuvos himną. Po pasisvečiavimo parapijos svetainėje, Lietuvių Namų "Gintaro" restorane vysk. Žemaitis, kun. Gustaitis su būreliu parapičių buvo pavaišinti klebono kun. Kijausko užsakytomis vaišėmis. Turėjau ir aš garbę su vysk. Žemaičiu trumpai pasikalbėti apie jo kelionę ir įspūdžius. Aplankęs Chicago, Detroitą, Washingtoną ir New Yorką, vyskupas aplankys savo senyva tetą, gyvenančią South Carolinoje: "Amerika puiki šalis, bet materialinis gerbūvis neprišideda prie dvasinio vystymosi. Ar po šimto metų čia matysim lietuvių?" Jis gėrėjosi matydamas, kaip gražiai lietuviai gyvena ir savo šeimose išlaiko gimtąją

kalbą, bet prisipažino, kad Amerikoje gyventi nenorėtų.

Vysk. Juozo Žemaičio ir kun. Vytauto Gustaičio trupa, bet įspūdinga viešnagė Clevelande ilgai išliks mūsų atminty. Norisi turėti viltį, kad jo pamoksle iškeltos mintys neliks balsu, šaukiančiu tyruose, bet taps realybe, mūsų jaunimo tarpe pražyduš pašaukimo žiedams. Girdime, kaip mūsų jaunimas studijuoja, ruošiasi įvairioms profesijoms, rengiasi praktiškai karjerai, bet neteko išgirsti apie būsimas vienuoles ir į kunigų seminariją stojančius jaunuolius. O mes savo parapijas mylime, branginame ir be jų sunkiai galime įsivaizduoti savo gyvenimą.

Aurelija M. Balašaitienė

sireiškė kaip programos vedėja.

Trumpai prieš tą jos pasirodymą šiame mišiniškame mūsų renginyje, Jūratė Chicagoje pasireiškė ir kitomis progomis. Ji čia gegužės pradžioje buvo atvykus filmuotis, o kiek vėliau — gegužės 15 - 19 dienomis — Chicago vakariniame priemiestyje — Oakbrook Terrace esančiame dideliame "Drury Lane" teatre davė savo ir jos koncertinės grupės spektaklius.

Chicago priemiestyje ji davė daugiau negu 10 koncertų, kurių daugumas buvo beveik išparduoti (salė talpina arti 1,000 žmonių). Taigi jos pasisekimas didžiulis, nes pati atlikėja gana maloni moteris, moka gerai dainuoti, o taip pat palaiko glaudų kontaktą su publika. Iš aktorės lūpų nuskamba ir lietuviškų žodžių, o taip pat pažymėjimas, kad ji yra lietuvių kilmės. Jos atliekami kūriniai yra iš ankstesniųjų dienų, tad daugumoje į jos pasirodymus lankosi vyresnio amžiaus žmonės, kurie negali susigyventi su šiuolaikine muzikos kryptimi.

Šiuose pasirodymuose jai talkino ir dvi kitos solistės — Loretta McCray ir Renee Sousa bei didžiulis orkestras su vadovu Bill Fayne priekyje. Visa tai sudarė gana malonų kolektyvą, kuris susirinkusiems sugebėjo atnešti porą pramoginių valandų.

Chicago Jūratei yra laimingas miestas. Čia ji po vieno pasirodymo susipažino su dabartiniu jos vyru, buvusiu Chicago policininku, Andy Marcia, su kuriuo netrukus susituokė ir dabar jis yra jos "biznio" vedėjas. Žinoma, tvarkyti Jūratės "biznį" atrodo, nėra lengva, nes jos įvairių pasirodymų tvarkaraštis yra užpildomas gal pusmetį ar daugiau į priekį, o uždariai siekia milijonines sumas metuose. Per vieną pasirodymą Chicago Jūratė supažindino su savo vyru, pažymėdama, kad su juo gyvena net 15 metų, kas Hollywoode nėra dažnas reiškinys. O tas vyras nėra išvaizdus, už ją mažiausia dvigubai sunkesnis. Su juo ji net vieną dainelę užtraukė.

Koncerto programiniame leidinyje vėl randame žinių apie lietuvišką kilmę, kuria ji nuo pat vaikystės didžiuojasi ir visada publikai primena. Tai, žinoma, lietuvius visada gerai nuteikia ir kelia jai simpatijas.

Ed. Šulaitis

— Europos akademijos prezidentas ir vienas jos steigėjų prof. Feliksas Ungeris lankėsi Lietuvoje ir tarėsi su lietuviais apie įkūrimą Europos-Lietuvos mokslinių ir kultūrinių mainų institutą. Lietuvos Mokslų akademijos pirmininkui akademikui J. Poželai įteikė diplomą, kad jis priimtas į Europos akademijos narius.

KILNOJAMA PARODA APIE KRUVINUOSIUS SAUSIO MĖNESIO ĮVYKIUS

- puiki švietimo priemonė mokykloms, konferencijoms, kitiems renginiams
- dramatiški, padidinti vaizdai su angliškais užrašais
- dvi išlankstomos dalys, lengvai išstatomos ant stalo
- 100 dol. vienai savitei plus persiuntimo išlaidos

UŽSAKYTI PER LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRĄ NEW YORKE

SKAMBINANT GINTEI DAMUŠYTEI, TEL. (718) 647 - 2434

BALZEKO MUZIEJUS KREIPIASI

Balzeko lietuvių kultūros muziejus yra vienas stambiausių ir aktyviausių liuanistinių centrų už Lietuvos ribų. Be to, jis užima pirmą vietą Amerikos panašiu etninių įstaigų tarpe. Muziejaus bibliotekoje (30 tūkst. knygų) savo įvairumu ir greitu vystymosi tempu išsiskiria periodinių leidinių, rankraščių, bei spausdinių ir dokumentų skyriai.

Spausdinių ir dokumentų skyriuje yra 1700 bylų, kurios turi ypatingai didelę svarbą. Retai kuri biblioteka Amerikoje turi panašų rinkinį. Saugojami čia šimtai tūkstančių brošiūrų, atsišaukimų, statistikos duomenų, laikraščių iškarpių, atspindinčių istorinius ir kultūros įvykius, įvairių profesijų žmonių, o taip pat daugelio lietuvių politinių, kultūros ir šalpos organizacijų veiklų.

Didžiulę reikšmę liuanistikos tyrinėjimo srityje turi bibliotekos rankraščių skyrius, kurio pagrindą sudaro asmeniniai archyvai, spaudoje dar neskelbti žmonių atsiminimai, organizacijų susirašinėjimai ir jų posėdžių protokoliai. Randame čia svarbią rankraštinę medžiagą, liečiančią Lietuvos istoriją, teatrą, literatūrą, politinius veikėjus, draugijas, lietuvių emigraciją į įvairias šalis ir t.t. Šitame skyriuje yra rašytojo Balio Sruogos archyvas, dr. Vandos Sruogienės padovanotas, ilgametės Susivienijimo Lietuvių Amerikoje finansų sekretorės Eufrozinos Mikužytės archyvas, dr. Jono Šliūpo dokumentų ir daugelio kitų asmenų kolekcijos. Neseniai buvo gauti vieno aktyviausių lietuvių knygnešio Petro Mikolainio 19 amž. pabaigoje rašyti laiškaikai bei kiti jį liečiantys dokumentai.

Beveik visa minėta medžiaga muziejui dovanota daugelio asmenų. Muziejus labai vertina jų pastangas. Tačiau, deja, neretai dar pasitaiko, kad labai svarbi liuanistinė medžiaga — organizacijų archyvai, protokolai, žmonių laiškaikai, brošiūros, įvairių įvykių skelbimai ir pan. yra naikinami, išmetami į šiukšlyną arba laikomi rūsyje, kol sunyksta. Pvz., vienas Brighton Park apylinkės gyventojas atnešė į muziejų šiukšlyne rastas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Chicagos skyriaus protokolų knygas nuo 1912

iki 1916 metų. Panašių įvykių pasitaiko neretai.

Šia proga muziejus kreipiasi į lietuvių visuomenę su prašymu gelbėti liuanistinę medžiagą. Čia turima omenyje kiekvieną spausdintą ar nespausdintą lietuvišką žodį. Kai kam klaidingai gali atrodyti, kad kokie ten rankraščiai, laiškaikai, brošiūros, ar kitokio pobūdžio medžiaga jokios svarbos neturi, ir iš viso neverta ją laikyti.

Muziejus ragina lietuvių visuomenę dovanoti jo bibliotekai bet kokią lietuvišką rašytą ar spausdintą medžiagą. Lietuva jau pergyveno savo istorijoje ne vieną nelaimę, karą, ar tautinę tragediją. Archyvai buvo naikinami, deginami, sulyginami su žeme.

Daug vergtingos medžiagos pradangino ankstesnioji, o taip pat ir po antrojo pasaulinio karo į įvairias šalis atvykusioji išeivija. Muziejus turi tinkamas sąlygas ir kvalifikuotą personalą panašiai medžiagai apsaugoti ir įvertinti jos reikšmę. Muziejus bus labai dėkingas kiekvienam asmeniui ar organizacijai už dovanotą rankraštinę ar spausdintą medžiagą. Muziejaus adresas: Balzekas Museum of Lithuanian

ANYKŠČIŲ ŠILELIS ITALIŠKAI

KUN. K. J. AMBRASAS

Turbūt kartų kartos dar keis viena kita, bet nepamirš 1835 m. gimusio Lietuvos dainiaus Antano Baranausko parašytą poetišką žodžių: "Kalmi kelmuoti, pakalnės nuplikę, kas jūsų grožiui senobiniam tiki..."

"Anykščių šilelis" išverstas į vokiečių, anglų, lenkų, ukrainų, rusų, japonų ir dar į daugelį kitų kalbų. Jei ne ištaisai, tai bent dalimis — ne į keliolika, bet į keliasdešimt. Visai neseniai Italijos mieste Potencoje (Casa Editrice Il Salice C. da Botte, 18 — Potenza) išleistas šis Baranausko kūrinys italų kalba. Jį išvertė gerai lietuvių kultūrą ir visą tautos gyvenimą pažįstąs, lietuviškai gražiai kalbąs Potencos universiteto prof. Gvido Michelini. Viršelį nupiešė Julija Daniliauskienė, visos kitos iliustracijos — Jono Kuzminskio.

Vertėjo prof. Gvido Michelini

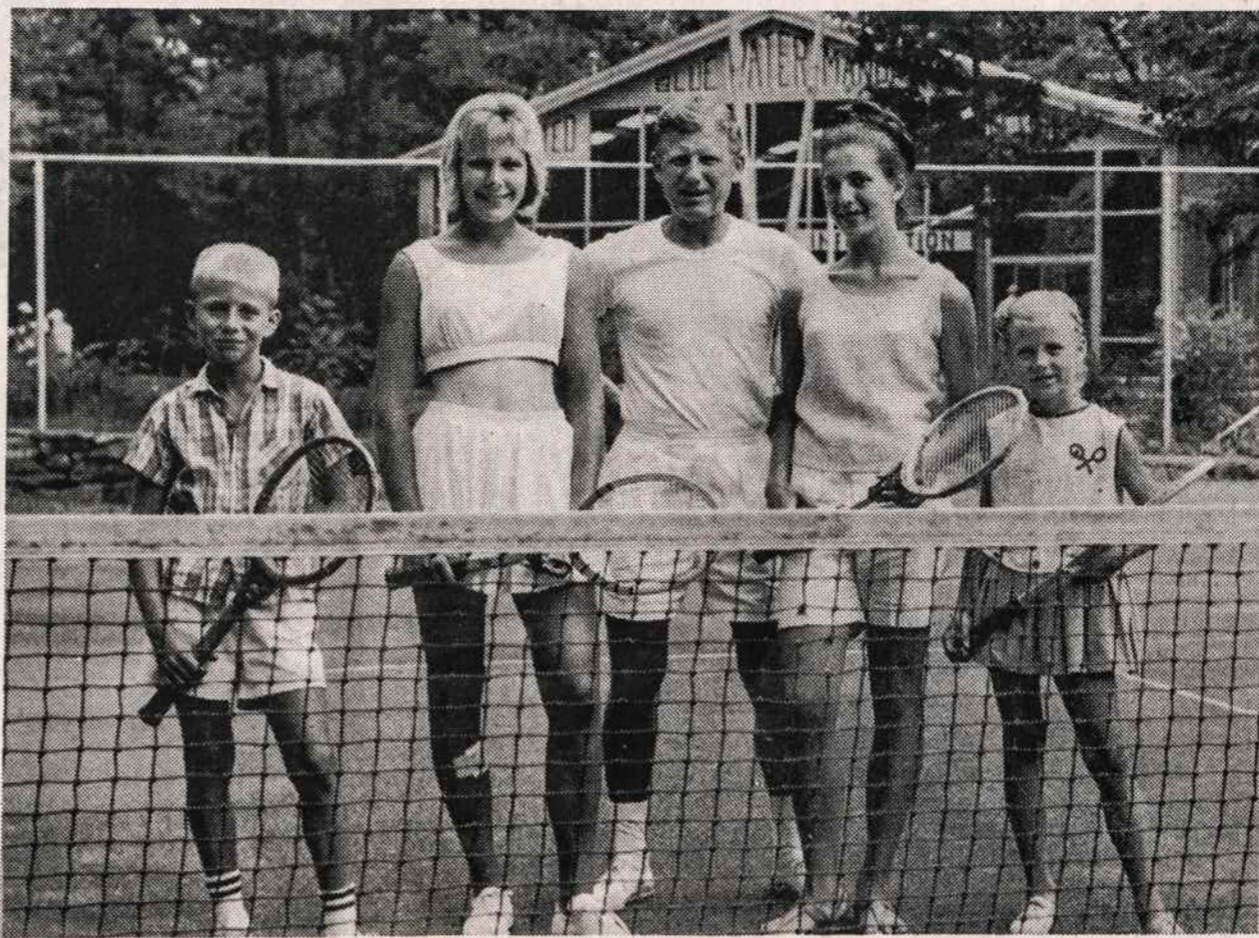
GRĮŽO ŠALTKALVIO AKTORIAI

Chicagos teatralai — Vytautas Juodka ir Laima Šulaitytė - Day — daugiau negu 3 savaites gastroliauvo Lietuvoje ir parodė Kosto Ostrausko mažąją dramą *Šaltkalvį*. Jie su pasisekimu vaidino ne tik Vilniuje, bet ir Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose. Visur, išskyrus Vilnių, teatrų salės buvo perpildytos žiūrovais.

Balandžio 24 d. Laima Šulaitytė-Day kartu su JAV LB Kultūros tarybos pirm. Dalia Kučėniene Vilniuje turėjo viešą pokalbį, kurio metu jos papasakojo apie JAV lietuvių kultūrinę bei teatrinę veiklą.

Ir po kai kurių spektaklių Chicagos aktoriai turėjo diskusijas ar pasimatymus su vietine publika ar kviestiniais svečiais. Visur jiems buvo rodomas didelis dėmesys, visur atsakinėjo į klausimus apie tautiečių veiklą Amerikoje. Jie taip pat pasirodė ir Lietuvos televizijos bei radijo programose. Apie chicagiečių vizitą tėvynėje plačiai rašė Lietuvos spauda — laikraščiai bei žurnalai. Laima Šulaitytė - Day gavo pakvietimą iš Klaipėdos teatro ten atvažiuoti ir vaidinti vieną sezoną.

E. Tyl.

Tenisininkas Vytas Gerulaitis prieš keliolika metų Slyvynų vasarnamyje. Iš k.: Vytas Gerulaitis, Jr., Daina Šukytė, velionis Vytas Gerulaitis, viešnia vasarotoja, dukra Rūta Gerulaitytė. Iš Vytauto Maželio foto archyvo.

Culture — Library, 6500 South Pulaski Road, Chicago, IL. 60629.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus

V. NAKUI NEDUODA VIZOS

(New York, 1991 birželio 6. LIC) Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad TSRS blokuoja vizą LIC Washingtono skyriaus vedėjui Viktorui Nakui, kuris dažnai yra ejęs AT pirmininko Vytauto Landsbergio vertėjo pareigas jo vizitų į užsienį metu.

Pasak šaltinių Maskvoje ir Washingtono, Nakas yra įtrauktas į "juodąjį sąrašą", kurį LKP (TSKP) CK pirmasis sekretorius Mykolas Burokevičius sudarė ir įteikė KGB. Turimomis žiniomis, sąrašas išvardina keliasdešimt nepageidaujamų užsienio lietuvių, kurie agituoja prieš sąjunginę sutartį ir užsiima kitokia "antisovietine agitacija bei propaganda".

Nako vizos trukdymus protestuoja Lietuvos Respublikos bei JAV Kongreso atstovai. Laišku

ar telefonu protestus Sovietų ambasadai Washingtono įteikė JAV Kongreso Helsinkio komisija, Sen. Bill Bradley (D-NJ), Sen. Donald Riegle (D-MI), Sen. Charles Robb (D-VA), Sen. John Warner (R-VA) ir kongr. Frank Wolf (R-VA).

Savo laiške TSRS ambasadoriui Viktor Komplektov, kongr. Chris Smith iš New Jersey rašė: "Esu dirbęs su p. Naku 6 su viršum metų kaip Helsinkio komisijos ir Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komiteto narys. Labai gerai pažįstu puikų ir patikimą informacijos tarnybą, dėl kurios Lietuvos Informacijos Centras ir pats Viktoras Nakas yra žinomas ir gerbiamas".

Nako žmona Kristina vizą gavo.

(LIC)

ITALIJOS KATALIKŲ SAVAITRAŠTIS KALBASI SU KARD. V. SLADKEVIČIUMI

Italijos katalikų savaitraštis *Il Sabato* išspausdino pasikalbėjimą su Lietuvos kardinolu Vincentu Sladkevičiumi. Kardinolo atsakymai į savaitraščio redakcijos klausimus pristatomi antrašte: "Mes nepasiduosime". Štai ištaisas to pasikalbėjimo tekstas:

Eminencija, ar tikrai lietuvių ginkluojasi ir yra pasirengę kovoti prieš Sovietus?

Lietuviai tikrai brangina nepriklausomybę, jos siekia ir pasiryžę už ją kovoti, bet ne ginklu, o pačiu humaniškesniu būdu: malda, savitarpio vienybe, doru gyvenimu ir aukšta kultūra.

Kokių veiksmų imasi Bažnyčia kraujo praliejimo pavojui atitolinti?

Bažnyčia neskatina griebtis ginklo, bet ragina mylėti Dievą ir Tėvynę ir nepabūgti net didžiausios aukos pagal Kristaus nurodymą: "Nėra didesnės meilės, kaip gyvybę už draugus atiduoti" (Jn, 13,15).

Prieš pilietinę apklausą vasario 9, Bažnyčia paragino taip pat kunigus joje kuo aktyviau dalyvauti...

Aktyvus dalyvavimas geruose siekiuose yra visuomet patartinas ir skatinamas.

Po sausio mėnesio įvykių Vatikanas pasiuntė į Vilnių vieną diplomata, kuris nuo seniau stebi Pabaltijo kraštų problemas. Kokių patarimų jis jums davė?

Visais šventojo Tėvo diplomatiškas apsilankymais bei patarimais pasireiškia Popiežiaus meilė

Lietuvos kraštui ir Bažnyčiai.

Jūsų nuomone, koks galėtų būti realistiškas ir priimtinas kompromisas su Gorbačiovu?

Visų pavergtų tautų nepriklausomybė.

Ar jūsų nuomone, Lietuvos politiniai veikėjai tikrai negali padaryti sau jokių priekaištų? Ar nebūtų išmintingiau palaipsniui žengti pirmyn, nemetant Maskvai atviro iššūkio?

Nemėgstantiems tiesos tiesa visada atrodo kaip atviras iššūkis, bet Lietuva pasitiki Kristaus žodžiais: "Tiesa padarys jus laisvus" (Jn, 8,21).

Ką manote apie Persų įlankoje vykstantį karą? Ar matote ryšį tarp to, kas vyksta Irake ir įvykių Lietuvoje?

Būtų naivu galvoti, kad yra tiesioginis ryšys tarp įvykių Lietuvoje ir Irake. Bet, mano manymu, Irako karas Maskvos yra norėtas ir visais atžvilgiais jai naudingas.

— Europos rajono skautų "Kovo 11-oji" stovykla Anglijoje, Lietuvių sodybos beržynėlyje įvyks liepos 26 — rugpjūčio 3.

— Akademinių Skautų sąjūdžio studijų dienos įvyks rugpjūčio 23 - 25 Christian Brothers LaSalle Manor, Plano, IL. — Bostono vyrų seksteto koncertas spalio 6 įvyks Chicagos Jaunimo Centre. Rengia Jaunimo Centro vadovybė.

— Anglijos Lietuvių klubo suaktyvinis 30 metų veiklos pokylis įvyks spalio 12 Chicagos Jaunimo Centre.

IŠ VISUR

— Amerikos delegacijos vadovas Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijoje Max Kampelman Vilniuje gegužės 23 tarėsi su Lietuvos prez. Vytautu Landsbergiu. Gegužės 24 svečias aplankė Vilniuje kai kuriuos pastatus, kurie sovietų dalinių yra pagrobti nuo sausio mėnesio. Jis taip pat tarėsi su Algirdu Saudargu, Lietuvos užsienio reikalų ministru.

— Albertas Šimėnas paskirtas Naujuoju Lietuvos Respublikos ekonomijos ministru, nežūrint liberalų ir kairiojo sparno priešinosi.

— Gediminas Vagnorius, Lietuvos ministeris pirmininkas, pranešė skirsias daugiau dėmesio žemės ūkiui. Pramonė stipriai surišusi Lietuvą su Sovietais ir reikią laukti jų malonės, kad aprūpintų žaliavomis. Reikia grįžti į buvusį nepriklausomybės laikų tvarkomą ūkį.

— Dalius Čekuolis, Lietuvos Informacijos biuro Kopenhagoje vadovas, susitiko su Vokietijos ambasados pirmuoju sekretoriumi H. Lenz. Aptarta Vokietijos vyriausybės pozicija ir Pabaltijo valstybes ir Lietuvos ryšiai su Vakarų kraštais.

— Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino 650 mirties metinių sukaktyvinio komiteto pirmininku yra Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Bronius Kuzmickas. Vilniuje bus pastatytas konkurso būdu atrinktas Gedimino paminklas prie buvusių kunigaikščių rūmų, Arkikatedros aikštės rytinėje dalyje.

— Dr. Jonas ir Dalia Maurukai iš St. Petersburg, FL, 1990 paaukojo Tautos Fondui 10,000 dol. Be to, jie dar įsteigė Unitrust fondą (Abipusė naudos labdaringos aukos sutartis). Laikui atėjus, iš šio fondo Tautos Fondas gaus geroką sumą. Dėl informacijų, kaip įsteigti Unitrust Fondus ir gauti iš jų palūkanas, galima kreiptis į vietinius Tautos Fondo įgaliotinius ir atstovybes, veikiančias visame pasaulyje.

— Litanistikos seminaras įvyks rugpjūčio 4 - 18 netoli Chicagos, gamtos apsuptyose relokacijų namuose, Plano, IL. Seminaras — tai universitetinio lygio lietuvių kalbos, literatūros ir istorijos kursai, skiriami studentams, aspirantams ir visiems suaugusiems, norintiems praturtinti savo literatūrinę žinias. Šiais metais numatyti kursų tarpe yra lietuvių kalbos kultūra, dalyvių mokslas, naujausia lietuvių novelė, išeivijos poezija ir kt. Pageidaujant registracijos anketų, gali kreiptis adresu: Litanistikos seminaras, P. O. Box 50660, Cicero, IL 60650.

— Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitė vyks rugpjūčio 4 - 11 Dainavos stovyklavietėje.

— Ateitininkų federacijos studijų savaitgalis vyks rugpjūčio 30 - rugsėjo 2 Dainavos stovyklavietėje.

— Komp. Vlado Jakubėno 15 metų mirties sukaktis bus paminėta šį rudenį Chicagoje. Pa proga yra rengiamas didelis jo kūrybos koncertas Jaunimo Centre. Šiuo minėjimu rūpinasi komp. Vlado Jakubėno draugija su pirmininku Edvardu Šulaičiu priekyje.

Laima Šulaitytė-Day Lietuvos jaunų kareivių tarpe prie Lietuvos parlamento rūmų Vilniuje. Nuotr. V. Kapočiaus

Hartfordo tautinių šokių grupė "Berželis" savo metiniame koncerte balandžio 20 šoka Tryptinį. Nuotr. M. Banavičiaus

VAIKŲ GLOBOS KAIMAS LIETUVOJE

Maskvoje leidžiamas Bažnyčios laikraštis *Moskovskij cerkovnyj vestnik* (1991 kovo Nr. 4/49) išspausdino savo korespondentės Irinos Arefjevos straipsnį "Nepalik manęs!". Ji aprašo Marijampolės rajone Avikilų kaime įsikūrusio vaikų kaimo istoriją ir svarbiausius šios gražios našlaičių globos pradininkus — gydytoją Emiliją Montvilienę, monsinjorą Vytautą Kazlauską, jo seseris ir kitus žmones.

Laikraščio korespondentė daug gražių žodžių skiria gydytojai Montvilienei, vadovaujančiai šio rajono "Caritas" organizacijai ir besirūpinančiai vaikų kaimelio — tarptautinės "SOS — Kinderdorf" likimu.

Toksai pagal tarptautinius nurodymus tvarkomas vaikų globos

kaimas — pirmasis Lietuvoje. Čia vaikai — visi našlaičiai — bus globojami taip, kad pasijustų pilnaverčiai žmonės, tikri visuomenės nariai, turį vieną nuolat su jais būnantį, besirūpinantį žmogų — motiną, kurie pratinis juos melstis, dirbti, gerbti vienas kitą, mylėti šios mažos šeimos narius kaip tikrus savo brolius ir seseris.

Grįžęs iš Italijos į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją ir Kauno Vytauto Didžiojo universitetą dėstyti, mons. Kazlauskas pamažu paskleidė šią vaikų globos mintį, rūpinosi vaikų kaimelio įsteigimu, planais, ir susisiekė su tarptautiniu šios idėjos sumanytojų centru, esančiu Austrijoje. Šitaip pagal monsinjoro sumanymą būsimejame vaikų

globos kaimelyje turėtų būti 10 namų, kuriuos būtų galima sujungti tarsi į vieną bendrą ūkį, sudaryti vieną tikrą rūpestingos rankos tvarkomą kaimą, kur našlaičiai ras jaukią užugluodą, bus apsaugoti nuo nežinios, nuo netikrumo savo likimu, svarbiausia — bus apsaugoti nuo vienišumo ir nuo tykančios mažąjį žmogų skriaudos, baimės ir pavoju.

NAUJA KNYGA

Lietuvių kalbos vadovėlis angliškai *Introduction to Modern Lithuanian* išleistas nauja laida. Kaina \$25. Prie knygos labai tinka įkaltėtų tekstų 4 kasetės, — kaina \$40. Persiuntimui pridėdama \$3.00.

Vlodo Kulboko naujausia knyga *Laiko pagarbėstai* jau gaunama Darbininko administracijoje. 336 psl. Kaina \$8.00, plius persiuntimui \$1.50.

Dr. Konstancijos Paprockaitės-Šimaitienės knyga *Moteris su baltu chalatu* jau platinama Darbininko spaudoje kioske. Jos kaina 20 dol., persiuntimui pridėti 2 dol.

Jono Dainausko *Lietuvos bei lietuvių krikštas ir 1387-ji metai*. Išleido Vydūno fondas, Chicago. 1991 m. Kaina 15 dol. Persiuntimui pridėdama 2 dol. Galima gauti Darbininko spaudoje kioske.

Lietuvos žemėlapis (J. Andriaus) didelio formato, gaunamas Darbininko administracijoje. Kaina su persiuntimu 12 dol.

Algirdo Gustaičio *Karas braukia kruviną asarą* — Antrojo pasaulinio karo dienoraštis. Didesnio formato, 240 iliustracijų — nuotraukų, atspausdintų žemėlapių. Gaunama Darbininko administracijoje. Kaina su persiuntimu 35 dol.

Nauja knyga gauta Darbininko administracijoje. Jos autorė Ava Saudargienė. Knyga vadinasi — *Anapus Horizonto*, Australijos apysakos. Knyga turi 188 puslapius. Sudėta 19 pasakojimų. Išleido Nidos Knygos Klubas Londone 1989 m. Kaina 12.50 dol. Knygos persiuntimui pridėti 1 dol.

Neužmirškime lietuviškos knygos. Ji šaukte šaukiasi mūsų pagalbos. Nusipirkime bent vieną lietuvišką knygą per mėnesį.

ROMOS APYLINKĖSE UŽTIKTOS VERKIŲ RŪMŲ AKVARĖLĖS

Viename Leningrado dailės muziejuje atidaryta Italijos meno muziejuose ir privačiose kolekcijose esančių rusų dailininkų kūrinių paroda. Ji įdomi ir lietuviams.

Tarp parodos eksponatų yra serija dailininko Sodolnikoff nutapytų akvarelių, vaizduojančių Verkių rūmus ir jų interjerą. Akvarelės 1847-ais metais užsakė tuometinis Verkių rūmų šeimininkas kunigaikštis Sein-Widgenstein.

Dailininkas Sodolnikoff miniatiūrinio tikslumu akvarelėse atvaizdavo visus svarbesnius Verkių rūmų kambarius, — ištaigingus salonus ir miegamuosius kambarius, galeriją su įspūdinga ginklų kolekcija, šiltamaj su egzotiškais tropikaliniiais augalais. Keliose akvarelėse atvaizduotas Verkių rūmų architektūrinis ansamblis.

Akvarelės nutapytos su smulkiusiomis detalėmis, iš kurių

Ir štai į šią našlaičių užuovėją iš kone visos Lietuvos suplaukė dovanos: Panevėžio burmistras iš savo kabineto padovanojo spalvotą televizorių, kunigai nupirko baltą lengvąją mašinėlę, kaimyniniai valstiečiai padovanojo karvę, vištų, kitų paukščių, aprūpino našlaičius maistu. Stasys Kuzmickas tapo ne tik šio ūkio šeimininku, šeimos galva, bet ir savo dukterį Ziną išleido į aukos kelią — būti šios našlaičių šeimos motina ir auklėtoja, ant kurios pečių — vaikų globa, mityba, auklėjimas, o svarbiausia — mokėti pačiai mylėti vienišus našlaičius ir juos išmokyti pasitikėti vieni kitais, bendrauti ir išaugti dorais, tikrais žmonėmis, katalikais ir gimtosios žemės piliečiais.

Ši jauna didelės, neįprastos šeimos motina — Zina Kuzmickaitė — ne tik pradinį klasių kvalifikuota mokytoja, bet ir baigusi katechetinius kursus pedagogė. Jos žinioje — ne tik aštuonmetis Robertas, kuris be atvangos kartoja: "Tu tik nepalik manęs...", bet ir vyriausiojo dvylikmečio Irmanto, kuris pagelbsti namų ruošoje, šešerių metų Jurgitos, taip pat kitų likimo formuotoja. Šio nuostabaus bičiuliško namo didžiulė pagelbininkė — Zinos motina, kurią visi vaikai vadina Močiute. Tai nepaprasto jautrumo moteris, kuri spinduliuoja gerumą, gėrio troškimu, moteris, kuri kiekvieną savo žingsnį moko savo "antukelius", susibėgusius į čia iš visos Lietuvos.

galima susidaryti Verkių rūmų interjero pilną vaizdą, koks jis buvo 19-ojo šimtmečio viduryje. Akvarelėse matomi Verkiuose buvę meno kūrinių — paveikslių ir skulptūros, kuriais rūmai pagrįstai garsėjo. Visi jie buvo išblaškyti ar dingę per Antrąjį pasaulinį karą ir per vėlesnius įvykius. Tik labai maža Verkiuose buvusių meno kūrinių dalis išgelbėta ir išgabenta į Vokietiją, kur iki šiol yra.

LIETUVOJE ĮSIKURS MALTIEČIŲ ORDINAS

Maltiečių ordinas įkurs Lietuvoje savo skyrių, per kurį teiks Lietuvai medicininę-humanitarinę pagalbą. Ordinas taip pat padės įkurti Lietuvoje katalikų ligoninę ir finansiniai parems jo veiklą, pasirūpins medicininio personalo parengimu. Tuo tikslu grupė gydytojų ir slaugytojų ordino lėšomis bus iškviešti stažuotis Vokietijoje.

Ordino ligoninėje Vilniuje dirbs katalikai gydytojai, kuriems talkins lietuvių Caritas organizacijos parinktos slaugės. Maltiečių ordinas taip pat numato siųsti į Lietuvą medicininę aparatūrą, vaistus.

Neseniai Lietuvoje visą savaitę lankėsi maltiečių ordino delegacija, kuriai vadovavo ordino skyriaus Vokietijoje generalinis sekretorius Johannes Heerman. Delegacija arčiau susipažino su ligoninių, kitų gydymo įstaigų Lietuvoje padėtimi ir veikla, susitiko su Caritas ir kitų žmonių pagalbos organizacijų atstovais, pasimatė su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirminku Vytautu Landsbergiu,

Sadolnikoffo akvareles su kai kuriomis kitomis meno vertybėmis paveldėjo Verkiuose gimusi Antoinetė Sein Wittgenstein, vėliau ištekėjusi už Romos kunigaikščio Ludovico Chigi della Rovere. Iš motinos paveldėtas meno kūrinius, tarp jų Verkių akvareles, ji atsivežė į Italiją.

Nuo to laiko Verkių akvarelės liko Chigi rūmuose Ariccio miestyje, netoli nuo Romos. Čia juos užtiko šiuose rūmuose restauratore dirbanti Giovanna Pignatelli Lozoraitienė. (K.L.)

sveikatos ministru Oleka, taip pat su Vilniaus arkivyskupu Julijonu Steponavičium. Per pasimatymus buvo svarstomos humanitarinės — medicininės pagalbos Lietuvai detalės.

Pagalbą finansuos maltiečių ordino skyrius Vokietijoje. Maltiečių riterių ordino centras yra Romoje, skyriai veikia įvairiuose pasaulio kraštuose. Ordino veikla dabar yra grynai labdaros pobūdžio, steigia ir išlaiko ligonines, ruošia gydytojus misijų kraštams, teikia humanitarinę pagalbą.

— **Privatus kelionių biuras** "Comertex" įsteigtas Vilniuje. Biure (Vilnius, Algirdo gatvė 67, tel. 63-99-44) dirba apie dešimt asmenų, mokančių užsienio kalbas. Jie informuoja pasų ir vizų išdavimo, muitinės kontrolės, transporto ir kitais klausimais. Už tarpininkavimą privačiam kelionių biurui reikia sumokėti, bet išvengiama kelionės į Maskvą ir kelių dienų stovėjimo eilutėje prie konsulato.

— **Mažeikių centrinė ligoninė** paminėjo 70 metų veikimo sukaktį: Jos istorija siejama su įkūrėju Vlodo Burbos vardu.

ŽURNALAS PENSININKAMS

JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių Reikalų taryba leidžia puikų žurnalą pensininkams. Jis ir pavadintas *Pensininkas*. Žurnalas mėnesinis.

Žurnalą redaguoja ir žinias surenka Karolis Milkovaitis, buvęs Šaulių Sąjungos vadas, dabar persikėlęs gyventi į Californiją. Žurnalo dydis — 32 puslapiai. Dalis surašoma mašinėle, dalis surenkama kompiuteriu, iliustruojamas piešiniais, nuotraukomis. Administruoja Elena Siturienė.

Žurnalo prenumerata Amerikoje — 15 dol., Kanadoje ir kitur užsienyje — 20 dol. metams, atskiro numerio kaina — 1.25 dol.

Žurnalo adresas: 2711 W. 71 Street, Chicago, IL 60629.

Kaip pats rašo, žurnalas nėra medicinos žurnalas ir nesiekia tokiu būti, bet jis skelbia įdomią, pensininkui reikalingą, su sveikata susijusią įvairią medžiagą. Ta medžiaga surinkta iš įvairių žurnalo bei knygų. Nagrinėjami įvairiausi klausimai, duodama patarimų, įspėjimų.

Surenkama įvairenybių, istorinių sukakčių, nuotykių, kurie tikrai įdomiai skaitosi; yra ir su manios virėjos skyrelis, aprašoma socialinė veikla daugiausia Chicagoje, dedama ir eilėraščių, sujungiami su Lietuvos istorija, su dabarties rūpesčiais.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEWYORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401

CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333

FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350

WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

Laikrodis "LIETUVA"

Malonu nešioti Puiki dovana!

- Kiekvienas laikrodis:
- turi Laisvosios Lietuvos žemėlapi tautinės vėliavos spalvose;
- Po žemėlapiu stambiomis raidėmis užrašyta LIETUVA;
- Laikrodis plonas, paauskuotas ir nebijantis vandens;
- Tikros odos dirželis;
- Kvarco mechanizmas su vienerių metų garantija.

Šie laikrodžiai buvo suplanuoti ir pagaminti tos pačios kompanijos, kuri tokios pat geros rūšies laikrodžius parduoda IBM, NBC, Xerox ir kitoms didžiosioms U.S. firmoms.

Užsakymo lapas:

Vardas
Adresas
Skaičius: vyrų laikrodžių
moteriškų laikrodžių
Kalifornijos gyventojai pridėda 6.75% (\$2.69) už kiekvieną laikrodį.

Kaina: 1 laikrodis US \$39.90
2 laikrodžiai \$72.90
3 arba daugiau laikr. po \$32.90
Persiuntimas (už užsakymą) 2.95

Su užsakymu pridėti čekį ar money orderį pilnai sumai su persiuntimu ir mokesčiais ir siųsti:
"The LITHUANIA WATCH"
BALTIC ENTERPRISES
249 Via Tavera, Encinitas, CA 92024

New Yorko Lietuvių Gydytojų dr-jos narių dalis susirinkime Kultūros Židiny. Iš k. sėdi: dr. Danutė Ginterytė-Montorfano, dr. Jolita Trojanienė ir dr. Marija Žukauskienė. Stovi: dr. Algis Pliura, dr. Filomena Ignaitienė, dr. Juozas Dičpinigaitis, dr. Janina Snieškienė, dr. Jūra Šukienė, dr. Petras Dičpinigaitis, dr. Stefa Dimienė, dr. Juozas Kriaučiūnas

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ VEIKLOJE

New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas įvyko gegužės 4 Kultūros Židinyje, Brooklyne. Dalyvavo apie 20 asmenų, įskaitant dr. A. Pliurą, svečią iš Lietuvos, ir kelis gydytojų šeimų narius. Susirinkimą pradėjo draugijos sekretorė dr. K. Šimaitienė, jam vadovavo dr. J. Kriaučiūnas.

Susirinkusių atsisotijimu ir susikaupimu prisimintas ir pagerbtas senieji miręs dr. Pranas Bagdas. Po to pasveikintas dr. P. Dičpinigaitis, neseniai sukūręs lietuvišką šeimą. Susirinkusių priimti praėjusių metų susirinkimo protokolą, skaitytas dr. Šimaitienės, ir dr. J. Trojanienės pranešti Kontrolės komisijos radiniai.

Mokslinę susirinkimo dalį atliko dr. Danutė Ginterytė-Montorfano, rentgenologė, pristatyta dr. K. Šimaitienės. Prelegentė žodžiu ir skaidrėmis pateikė rentgeno galimybes ir svarbą, diagnozuojant kūno ir jo audiniuose bei organuose vykstan-

čius pakitimus ir pakenkimus kai kurių susirgimų, ypač navikų, atvejais.

Po bendrų pietų, pranešimuose paaiškėjo, kad draugijos veikla yra menka, nors kai kurie nariai yra veiklūs kitų lietuviškų organizacijų darbuose. Gydytojai raginti dalyvauti š. m. Darbo dienos savaitgalyje vykstančiame Išeivijos Lietuvių Gydytojų Sąjungos (buvusios Amerikos ir Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos) suvažiavime Chicagoje. Gydytojai buvo prašomi ne tik prenumeruoti *Mediciną*, lietuvių išeivijos gydytojų organą, bet ir remti ją savo medicininiais moksliniais straipsniais, gydytojų veiklos aprašymais. Gydytojams būtų tikslinga prenumeruoti ir Lietuvos gydytojų *Mediciną* bei Lietuvos Sveikatos ministerijos leidžiamą *Sveikatą*, buvusią *Sveikatos apsaugą*. Dar daugiau, gydytojai, ypač vyresnios kartos, buvo prašomi perleisti Medicinos skyriui Lituanistikos Instituto muziejuje savo iš-

Lietuvos atsivežtus medicinius instrumentus ir kitokiais medicininėmis priemonėmis. Medicininį muziejau skyrių tvarko dr. Milda Budrienė. Patvirtinta draugijos narysė Kultūros Židiniui išlaikyti su nario metine 50 dol. įmoka.

Sekė dr. Konstancijos Šimaitienės-Paprockaitės parašytos ir išleistos knygos *Moteris su baltu*

chaltu pristatymas. Autorė pasakojosi išleidimo istoriją. Knygoje aprašomų įvykių pluoštas prieš kelis metus spausdintas *Draugo* atkarpoje, prieš porą metų dalis aprašymų išleista knygele itališkai, neseniai kita dalis vėl išleista itališkai knygele, o pati autorė finansavo visos knygos išleidimą lietuvių kalba. Knygą galima įsigyti pas autorę ar *Darbininko* administracijoje. Dr. J. Kriaučiūnas, jau skaitęs knygą, ją aptarė. Knygoje aprašoma ligonių ligoninėje kūno ir dvasios kančios, ligonių santykiai su gydytojais, šeimos nariais ir kitais žmonėmis, nusakoma, kaip gydytojas pasišventimu, žmoniškumu ir meile padeda ligoniui. Knygoje aprašomus įvykus galima palyginti su Axel Munthe *San Michele* knygoje aprašytais.

Susirinkusieji išrinko naują draugijos valdybą, kurią sudaro: pirm. dr. Konstancija Šimaitienė, vicepirm. dr. Petras Dičpinigaitis, sek. dr. Dana Saldaitytė, išd. dr. Leonida Giedraitienė ir narys dantų gydytoja F. Ignaitienė. Kontrolės komisijos pirm. išrinkta dr. Jolita Trojanienė. Jai pavesta pasikviesti du draugijos narius ir sudaryti pilną komisiją.

Aptartas draugijos nario mokestis — gydytojui 35 dol., dantų gydytojui 20 dol. Iš tos sumos užprenumeruojama *Medicina*. Nutarta ateinančių metų draugijos metinį susirinkimą sukviesti balandžio mėn. paskutinį šeštadienį Kultūros Židinyje.

Juozas Kriaučiūnas

PAŠTAS PRAŠO TIKSLIAI ADRESUOTI LAIŠKUS

JAV paštas kasdien turi persiųsti per 500 milijonų laiškų ir įvairių kitokių siuntinių. Kad būtų lengviau ir greičiau susitvarkyti su tokia gausa, paštas įsitaikė elektronines mašinas, kurios dideliu greičiu išskirsto paštą į valstijas, miestus, pašto zonas.

Paštas prašo patalkinti jam, kad darbas eitų sklandžiai. Pirmiausia — adresus rašyti mašinėle, nes tik tokius laiškus skirsto elektroninė akis. Ranka rašyti laišškai iš karto patenka į kitą kategoriją, kur jau tarnautojai kiekvieną ranka paskirsto. Adresuojant ranka, rašyti kuo aiškiau, paprasčiau, labai aiškiai parašyti kodo numerius.

Kodo numeriai

Laišką į siuntimo maišus nukreipia kodo (ZIP) numeris. Dažnai šį numerį žmonės rašo netvarkingai ir ne vietoje.

Kodo numerį rašyti toje pačioje eilutėje šalia miesto ir valstijos sutrumpinimo raidžių.

Iki šiol buvo naudojamas penkių skaičių kodas. Tie skaičiai nurodė valstiją, miestą ir miesto pašto zoną. Bet ta pašto zona būna labai didelė. Į ją ateina daug laiškų. Kad būtų lengviau pašto zonoje išskirti ir aptvarkyti paštą, įvedami dar keturi ženklai. Jie rašomi po bendro kodo, tarp jų padėjus brūkšnelį. Tie keturių skaičių numeriai padeda lengvai paskirstyti paštą vietoje. Tie skaičiai nurodo zonas nedidelį kvartalą, atskirų gatvių junginius.

Papildomi kodo skaičiai jau naudojami prie kai kurių sąskaitų, kurias siunčia elektros, dujų bendrovės. Tik pasekite sąskaitas ir žinosite savo papildomą kodą. Su papildomu kodu, pavyzdžiui, taip bus rašoma adreso svarbiausia ir paskutinė eilutė: Woodhaven NY 11421-1403. Niekur nereikia dėti nei taškų, nei kablelių.

Svarbu tiksliai parašyti valstijų sutrumpinimus. Sutrumpinimus pridėdame atskirai šio rašinio gale.

Gatvės numeriai ir butai, jų sutrumpinimai

Taip čia yra, kad daugelis gatvių pavadinta tik numeriais, pasakui tas numeris kartojasi, nustatant gatvių pobūdį. Todėl tiksliai reikia naudoti tų pavadinimų sutrumpinimus.

Štai jie: AVE — Avenue, ST — Street, DR — Drive, RD — Road, PL — Place, CIR — Circle, BLD — Boulevard.

Prie jų dar dedami krypties sutrumpinimai: N — North, S — South, E — East, W — West, NE, NW, SE, SW.

Jei žmonės gyvena daugiabutiame name, tai jie turi dar ir buto numerį. Tiksliai naudoti ir šiuos sutrumpinimus: APT — apartment, STE — suite, RM — Room.

Jie visi rašomi toje pačioje eilutėje.

Kam adresuoti

Viršum gatvės eilutės eina pavardė asmens, kam adresuojamas laiškas

Dažnai pas vieną ar kitą svečiuojasi ar trumpam yra sustoję kiti asmenys. Iki šiol tai rašydavome voko apačioje kairėje: ATT tokiam ir tokiam.

Dabar reikia tai rašyti viršum adresato pavardės, o ne voko kairėje apačioje.

Tikslus voko užrašymas taip maždaug turėtų atrodyti:

Petras Gaidys
91 ST SW APT 21
Woodhaven NY 11421-1403

ATT Aldona Jonaitis
Jonas Šimaitis
3001 W 59 ST W RM 21
Chicago IL 60629-3023

Kad atsimintume, kaip tiksliai rašyti valstijų sutrumpinimus, čia juos pateikiame, kaip nustatyta pašto valdybos.

Kiekvienas būkime lietuviškos spaudos platintojas, palaikytojas, nes spauda yra mūsų lietuviškos gyvybės ženklas.

Baigti mokslo metai

Šv. Petro bažnyčioje gegužės 18 vyko Bostono Lituaništinės mokyklos mokslo metų užbaigimas. Po mišių, kurias aukojęs klebonas kun. Albertas Kontautas, bažnyčios salėje mokiniais buvo įteikti pažymėjimai ir simbolinės dovanėlės. Akademinių susirinkimą pravedė istorijos mokytoja dr. Mirga Girnuienė, mokinių pasirodymo programą parengė II skyriaus mokytoja Jūratė Aukštikalnienė. Tėvų

komiteto vardu Rima Knašienė išreiškė padėką mokytojams. Aštuntojo skyriaus mokiniai: Daina Budreckytė, Dailė Aukštikalnintytė, Dana Pauliukonytė, Megutė Huston, Daina Senutaitė, Varpas De Sa Pereira, sėkmingai išlaikę tris egzaminus (raštu ir žodžiu) buvo atžymėti diplomais ir pervesti į aukštesniąją mokyklą.

Per mokslo metus mokykloje, kurios vedėja mok. Daiva De Sa Pereira, mokėsi apie 60 mokinių, dirbo 15 mokytojų. Ikim-

BROCKTON, MA

Bizinkauskaitė sugrįžo iš Lietuvos

Toronto operos solistė, brocktonietė Marytė Bizinkauskaitė, po sėkmingo gastrolijo Lietuvoje, grįždama į Torontą, užsuko į Brocktoną susitikti su savo giminėm ir pasiimti dukrelę Viliutę.

Solistė Lietuvoje svečiavosi nuo kovo 18 iki balandžio 23. Vilniuje dainavo *Madama Butterfly* operoje pagrindinę rolę.

Balandžio 12 Kauno operos teatre ji atliko Leharo operetėje *Linksioji našlė* Manos Glovani vaidmenį. Dirigavo Julius Geniušas. Balandžio 18 dainavo *Madama Butterfly*. Dar viename koncerte dainavo Lietuvos kareiviams. Čia ji buvo labai sujaudinta, kai vienas kareivėlis padovanavo jai raudoną gėlę.

Kauno valstybės teatre po *Linksmosios našlės* spektaklio įvyko balius teatro foje, kur dirigentas Geniušas pakėlė šampano taurę ir paprašė svečius išgerti už viešnią.

Apie solistės pasirodymus *Kauno Tiesa* rašė: "Publika labai susidomėjusi stebėjo scenoje Marytę Bizinkauskaitę. Stebino jos gera sceninė orientacija, juo-

kyklinio amžiaus vaikai nuo 3 metų buvo mokomi lopšelyje ir darželyje. Šokių grupei vadovavo Rūta Mickūnienė ir Lina Sibatienė. Papildomos programos vedėja Aldona Lingertaitienė parengė kultūrinės priemonės, praturtinančias mokymo programą: pvz., teatrų festivalis, skaitymo maratonas, margučių rinkinėjimas. Antrus metus mokytojos Daiva De Sa Pereira ir Irena Kveragaitė tęsė Lietuvių kalbos mokymą suaugusiems.

LB Švietimo Tarybos vykdomam vajui Bostono Lituaništinė mokykla paruošė ir pasiuntė didžiausią siuntą: 46 dėžes su mokyklos reikmenimis ir maistu Lietuvos vaikams. Šiemet vykstančiame Baisiojo Birželio minėjime Šv. Kryžiaus Katedroje mokiniai atliks specialią liturgiją.

Besiruošiant kitiems mokslo metams, mokyklos kolektyvas ir tėvų komitetas ragina tėvelius ir visuomenę aktyviai dalyvauti mokyklos gyvenime. Tėvų komiteto sėkmingam darbui dar trūksta dviejų narių. Kviečiame pasekti tėvelių Mariaus Žiaugros ir Gintaro Subačio pavyzdžiu, kurie pakartotinai liko tėvų komitete.

lab kad veikalą specialiai šiai progai viešnia išmoko lietuviškai. Tiesa, dainą apie Vilių — žiūrovų malonumui ir palyginimui padainavo angliškai. Įdomu buvo sugretinti mūsų solisčių ir Marytės atliekamą Maną. Jos linksmoji našlė betarpiškesnė, energingesnė, labiau atitinka apibūdinimą "tikras kaimo vaikas", kaip heroje vadina spektaklyje. Matyt, taip šį vaidmenį supranta statytojai Toronto operetės teatre, kur M. Bizinkauskaitė jį vaidina.

Pasibaigus spektakliui, publika stovėdama pagerbė savo tautietę, apdovanojo aplodismentais ir gėlėmis. O Marytė karštai dėkojo savo partneriams Maciulevičiui, Gutauskui, Vizbaraitiui ir dirigentui J. Geniušui".

Kauno laikas taip rašė: "Marytė Dievo apdovanota talentu. Klausytojus sužavėjo tyras ir lyriškos taurumo kupinas sopranas. Lietuvių tauta pagristai ja gali didžiuotis, nes Marytė didelė dainininkė ir tikra Lietuvos patriotė, sielos gėlmėse sauganti meilę protėvių kalbai, papročiams ir kultūrai".

Šį rudenį Marytė angažuota visam sezonui ir vaidins Elisos Doolittle vaidmenį *Mano puikioji lady*.

Vaclovas Senūta

IEŠKOMI JULIAUS BANIULIO

RANKRAŠČIAI

Brooklyne kadaise gyveno ir veikė laikraštlininkas ir poetas Julius Baniulis. Dabar Lietuvoje nori išleisti jo raštus ir ieško dar nespausdintų rankraščių. Leidykla iš Lietuvos kreipėsi į rašytoją Antaną Vaičiulaitį, gyvenantį prie Washingtono. Šis reikalą nukreipė į Brooklyną, į Paulių Jurkų.

Poetas Julius Baniulis buvo gimęs 1880 spalio 15 Rygoje. Mirė Brooklyne 1943 kovo 10.

Į Ameriką atvyko 1902. Pradžioje dirbo anglies kasyklose, lėptjūtėse, giriose, prie laivų iškrovimo. Vakaraus lankydamo suaugusių kursų. L. O. Širvydo paragintas, nuo 1903 pradėjo bendradarbiauti *Vienybėje*. Išmokęs spaustuvininko darbo, redagavo laikraščius, dirbo jų redakcijose. Kaip rinkėjas dirbo *Vienybėje*. Paskutiniaiis gyvenimo metais buvo laikraščio *Amerika* linotipininkas. Bendradarbiavo beveik visoje Amerikos lietuvių spaudoje, pasirašinėdamas slapyvardžiais: Menkutis, J. Tvanas, J. Ba-lis.

Į amžiaus galą daug rašė originalių eilėraščių ir vertė rytų tautų — japonų, kinų, persų, arabų poeziją.

Atskirai išspausdino: *Vaidžius vaizdelius ir eiles prozoje* 1919, *Ašaras ir džiaugsmą* 1920, *Akuterio, latvių rašytojo, Žmogaus vertimą* 1907. Jo originalių darbų išsidėmėtinasis ciklas — *Nuotaikos*. Buvo paruošęs spaudai raštų, kurie liko neišspausdinti.

Į *Darbininko* redakciją kažkas penkiasdešimtuose metuose buvo atnešęs jo rankraščių. Gal tas žmogus buvo J. Steponaitis, tuo metu buvęs pranciškonų spaustuvėje rinkėju. O gal kas kitas.

Jei kas turėtų ieškomo rankraščių, arba žinotų, kur jie yra, prašom pranešti *Darbininko* redakcijai — Pauliui Jurkui arba skambinti į jo namus, tel. 718 441 - 3612. Būtų labai prasminga, kad galėtume surasti likusius rankraščius ir juos išleisti. Jo poezija ir vertimai kadaise susilaukė dėmesio ir čia Amerikoje, ir Lietuvoje.

P. Jurkus

A. A. JONUI RŪTENIUI

mirus, jo žmoną Veroniką, dukterį Margaritą, sūnų Grožvydą ir jų šeimas, seserį Oną Osmolskienę bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Bronė Reventienė

Netekus brangaus vyro, tėvo, uošvio, senelio

A. A. JONO RŪTENIO,

reiškiame gilią užuojautą žmonai Veronikai, brangiems draugams Gražvydai ir Vidai su šeima, dukrai Margaritai su šeima, seseriai Onai Osmolskienei. Liūdime kartu su jumis

Nijolė ir Jonas Ulėnai
Romos ir Joyce Stadalninkai

Mielam Bičiuliui

A. A. JONUI RŪTENIUI,

rašytojui, menininkui ir visuomenininkui, iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Veroniką, dukrą Margaritą, sūnų Grožvydą, seserį Oną Osmolskienę ir visus artimuosius, dalindamiesi jų skausmu.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

DARBININKAS

Administr. (718) 827-1851
Redakcija. (718) 827-1352

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Baltic Requiem — speciali pusantrios valandos televizijos programa bus transliuojama birželio 24, pirmadienį, 9 v.v. 13-tame kanale. Bus pavaizduoti 1990 metų jvykiai, dainų festivalis, kaip Pabaltijo tautos siekia nepriklausomybės ir kaip sovietai jom kliudo, su tankais naikina jų veržimąsi į laisvę. Programą parengė žymūs amerikiečių žurnalistai.

Laimos Kygaitės sukurtų rūbų paroda rengiama birželio 23, sekmadienį, Worcester, MA, Rengia Liet. Kat. Moterų Sąjungos 5 kuopa. Laima Kygaitė dar tebegyvena Woodhavene. Savaitei buvo išvykusi į Chicago, kur dalyvavo dainų šventėje ir taip pat tarėsi dėl savo parodos, kuri numatoma surengti rudenį.

Kun. Jonui Pakalniškiui birželio 11 padaryta kojos operacija. Jis guli College Igoninėje, Atlantic Ave., prie East River.

Kun. Antanas Masaitis dabar budės Apriškimo parapijos klebonijoje iki penktadienio, nes kun. J. Pakalniškis ir kun. V. Palubinskas serga. Nuo penktadienio klebonijoje bus kun. Vytautas Pikturna.

LB New Yorko apygardos suvažiavimas kviečiamas birželio 15, šeštadienį, Kultūros Židinyje. 9 v. registracija, 10 val. posėdžiai. Bus renkama LB apygardos valdyba.

Demonstracija prie sovietų pasiuntinybės Manhattane vyks birželio 14, šį penktadienį, 12 val. Demonstracija rengiama prisiminti pirmąjį didįjį gyventojų išvežimą į Sibirą. Šiomet sueina 50 metų. Sovietų pasiuntinybė yra 67th St. ir Lexington Ave kampas. Prieš 50 metų tą naktį ir dieną buvo išvežta 34,000 lietuvių į Sibirą. Demonstracija rengia Lietuvos vyčių Maspetho kuopa. Informaciją teikia Ann Morissey 718 651-6233.

Vėtros tautinių šokių grupė, iš New Haven, CT, vadovaujama Vaivos Vebraitės, atliks šokių programą Ellis Island per Europos Rytų Tautų Dieną, birželio 15, nuo 11 v.r. iki 12. Globoja Lietuvos Vyčiai ir kitos organizacijos.

BE BELGRADO IR MASKVOS IR BE VARŠUVOS "MIELOS" SU LUFTHANSA PER BERLYNĄ SKRENDAM MIESTAN CEDIMINO. Chicago-Berlynas-Vilnius. Sporto šventė: liepos 23 — rugpjūčio 8 — nuo \$1,095.00. Sporto šventė: liepos 25 — rugpjūčio 10 — nuo \$1,125.00. Meno ir muzikos šventė: rugpjūčio 22 — rugsėjo 7 — nuo \$1,125.00. G. T. International, Inc., 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430 - 7272.

"ŽAIBAS" NR. 6 - MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00. Kreiptis: "ŽAIBAS", 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430-8090.

Darbininko redakcijos FAX
718 827 - 2964

Paulius Sabalis baigė Cooper Union stovybos inžineriją bakauro laipsniu. Paskutinius dvejus metus buvo įtrauktas į "Dean's List" ir pakviestas į "K-Epsilon" stovybos inžinerių garbės korporaciją. Jo baigiamasis darbas buvo suprojektuoti malūnsparnių nusileidimo platformą Brooklyno uoste. Už savo tyrimus ir eksperimentus dirvožemio atsparumui patikrinti, Paulius laimėjo Cooper Union stipendiją tęsti studijas magistro laipsniui gauti.

Baigęs dešimties metų kursą šeštadieninėje liuanistinėje Maironio mokykloje, Paulius lankė ir baigė Šv. Tomo parapijinę mokyklą ir Bishop Molloy vidurinę mokyklą, pastarojoje gavęs iš prancūzų kalbos aukso medalį.

MAIRONIO MOKYKLA BAIGĖ MOKSLO METUS

Birželio 9 Kultūros Židinyje buvo gražios mokslo metų baigimo iškilmės. Dešimties metų Maironio liuanistinė mokyklą baigė penki abiturientai: Deivis Bork, Antanas Carbauskas, Rūta Ilgutyte, Julija Laukyte ir Krista Vaičiaitė.

Atestatus abiturientams įteikė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Baigusiems įteikta įvairių dovanų. Atliktą ir tautinių šokių programą. Pabaigus mokslo metų baigimo aktą, buvo puikios vaišės. Plačiau kitame *Darbininko* numeryje.

TRAGIŠKŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Tragiškieji birželio įvykiai bus paminėti birželio 16. Pamaldos Apriškimo parapijos bažnyčioje bus 11 val. Mišias aukos ir pamokslą pasakys kun. Vytautas Pikturna. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis.

Kultūros Židinyje 3 val. popiet bus antroji minėjimo dalis. Kalbės Vytautas Alksninis, kuris pereitą savaitę grįžo iš Lietuvos. Kalbės apie paskutinius įvykius Lietuvoje, kur jis praleido apie

porą savaičių, daug matė ir daug patyrė.

Lietuvoje yra išėjusi nauja knyga apie trėmimus į Sibirą. Ją parašė politinis kalinys Liudas Dambrauskas. Knyga įspūdinga ir įdomi. Ištrauką iš tos knygos paskaitys Vida Jankauskienė.

Po minėjimo bus kavutė ir patsizmonėjimas. Visuomenė kviečiama atsilankyti. Rengia Lietuvos Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba.

VILNIAUS JAUNIMO TEATRAS VĖL AMERIKOJE

LB Manhattano apylinkės valdyba kviečia visus dalyvauti
SUSITIKIME SU TEATRO AKTORIAIS

birželio 17 d., pirmadienį, 8 v.v.
Aušros Vartų parapijos salėje, 570 Broome Street, NY, NY
Prie įėjimo aukojama

Informacijos telefonai: 212 580 - 9561, 212 222 - 6501

Dėl išsikraustymo pigiai parduodame baldus ir kitokius reikmenis. Prašome skambinti 846 - 7636.

Lietuvos Vyčių Vidurio Atlanto apskrities suvažiavimas buvo birželio 2 Great Neck, NY. Suvažiavimui šeiminkavo Great Necko Vyčių 109 kuopa, kuriai vadovauja Lietuvos Vyčių garbės narys Al Wesley-Vasiliauskas. Visi dalyvavo mišioje, po to buvo pietūs. Pranešimą padarė kę tik iš Lietuvos grįžęs Vytautas Vebeliūnas. Suvažiavime dalyvavo apie 100 delegatų ir 30 svečių. Buvo atvykę iš Manhattano, Amsterdamo, Riverhead, Brooklyno, Woodhaveno ir kitų vietovių.

New Jersey rinkimus į LB tarybą laimėjo: Rita Gražulytė, Arūnas Bitėnas, Rimas Bitinas. Balsavo 280 žmonių.

Kun. Juozo Pragulbicko 60 metų kunigystės sukaktis bus paminėta birželio 23 Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Elizabeth, NJ. Balandžio 8 jis atšventė 88 metų sukaktį.

NAUJA LĒKTUVŲ LINIJA

Laisvės Žiburio radijo birželio 9 paskelbė apie naują oro liniją. Vienas Latvijos gyventojas prieš pusantrų metų padarė pasikalbėjimą su Romu Keziu. Jis pasakojė savo sumanymą suorganizuoti lėktuvų liniją, pavadinti ją Baltija. Skraidytų: New Yorkas, Ryga, Vilnius.

Birželio 5 JAV transportacijos departamentas paskelbė, Baltijai suteikia teisę skraidyti iš New Yorko į Rygą, o iš ten į Kijevo, Minską ir Tibilą. Į Vilnių skrydžiai, deja, nepatvirtinti.

Skridimas prasidės rugsėjo mėnesį. Laikas yra gana blogas, nes skrydžių sezonas yra gana trumpas. Žinant Baltijos oro linijos ribotus finansus, kyla abejonų, ar linija išsilaikys per kelis žiemos mėnesius. Jos sumanytojas ir savininkas yra Igor Dimitrovsky, tvirtina, kad išsilaikys.

New Yorko Vyr. Skaučių Židinio "Vilija" sueiga yra kviečiama birželio 19, trečiadienį, 7:30 val. vak. pas Onutę Osmolskieng, 84 - 22 113th St., Richmond Hill, NY. Telef. 718 847 - 0325.

Kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius, birželio 10 - 14 yra išvykęs į Putnam, CT, kur vyksta lietuvių kunigų rekolekcijos. Rekolekcijoms vadovauja Vilkaviškio ir Marijampolės vyskupas Juozas Žemaitis.

A. a. Jono Rūtenio šviesiam prisiminimui Marina ir Zigmas Raulinaičiai skiria 50 dol. auką Kultūros Židiniui.

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: birželio 15, šeštadienį, LB New Yorko apygardos suvažiavimas. 9 val. registracija, 10 val. ryto posėdžiai. Birželio 16, sekmadienį, 3 val. popiet didžiojoje salėje Birželio trėmimų ir Lietuvos genocido 50 metų sukakties minėjimas.

Iš Metropolitan operos rūmų birželio 19, tračiadienį, 8 val. vak. New Yorko laiku per televiziją bus transliuojama Wolfgang Amadeus Mozart opera *Die Zauberflöte*. Pagrindiniai solistai: Francisco Araiza, Kathleen Battle, Kurt Moll. Diriguoja James Levine. Šis spektaklis buvo užrašytas į juostą Metropolitan operos scenoje šių metų vasario mėnesį.

Lietuviška spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją auka!

PIRŠLYS IEŠKO GYVENIMO DRAUGĖS — lietuvaite — merginos — našlės — draugės, arba motinos su maža mergaite, arba "single parent", kuri galėtų gyventi kartu ir prižiūrėti senesnio amžiaus žmones ir jų namus, jų turtą, sveikatą ir slaugyti ligoje "Senior Citizens". Gali kreiptis gyven Amerikoje, Kanadoje, Lietuvoje ar kitur. Kreiptis: Joseph Lugan c/o John Conwood, P. O. Box 21270, Jamaica, NY 11421, USA

Vaclovas Butkys iš Woodhaveno su savo giminaite iš Vilniaus Olimpija Tarvydiene ir bičiuliu Vytautu Bikulčiumi iš Sunyvalle, Calif., Chicagoje prie garsiojo Buchinghamo fontano. Nuotr. Ed. Šulaičio

IŠ LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS VEIKLOS

Poetas **Jonas Minelga** mirė 1990 balandžio 13 Cicerio, IL. Savo testamente jis prisiminė ir Lietuvos Rašytojų Draugiją ir jai paliko 1000 dol. Tarpininkaujant rašytojui Česlovui Grincevičiui, palikimas jau gautas, ir 1000 dol. čekis jau pasiekė valdybą. Valdyba nuoširdžiai dėkoja buvusiam pirmininkui Česlovui Grincevičiui už tritūsą. Jonas Minelga buvo talentingas poetas, rašęs vaikam, palikęs didžią poezijos palikimą. Gal susidarys sąlygos jos palikimą išleisti atskiru leidiniu.

Du rašytojai, Eduardas Cinzas, gyvenęs Belgijoje, ir Icchokas Meras, gyvenęs Izraelyje, Lietuvos Rašytojų Draugijos nariai, pareiškė norą prisijungti prie Lietuvos Rašytojų Sąjungos, kuri veikia Lietuvoje, nes jiems ten arčiau ir patogiau susisiekti. Icchokas Meras anksčiau yra buvęs tos Sąjungos narys, prieš išvykdamas į Izraelį. Eduardas Cinzas dažnai lankosi Lietuvoje ir ten palaiko artimesnius ryšius su rašytojais. Lietuvos Rašytojų Draugija, veikianti už Lietuvos ribų, sutinka su tokiu jų perėjimu iš vienos rašytojų bendrijos į kitą. Abi šios rašytojų bendrijos artimai bendradarbiauja ir laukia patogesnių laikų, kai bus galima jom susijungti į vieną draugiją ar sąjungą.

Lietuvių Rašytojų Draugija susiformavo 1932 metais Kaune. Anksčiau rašytojai glaudėsi prie meno kūrėjų draugijos, paskui prie Lietuvos rašytojų ir žurnalistų sąjungos, bet 1932 atsiskyrė ir veikia atskirai. Kai Lietuva buvo okupuota, toji draugija buvo uždaryta. Okupantai įkūrė savo, kuri ištikimai tarnavo jų interesams, buvo prijungta prie Sovietų Sąjungos rašytojų sąjungos. Bet lietuviai rašytojai, prisidėjęs atgimimui, atsipalaidavo nuo Maskvos ir dabar veikia savarankiškai.

Po karo 1945 Lietuvos Rašytojų Draugijos veikla buvo atgavinta Vokietijoje. Jos pirmininku tada buvo poetas Stasys Santvaras. Prasidėjęs emigracijai, Draugijos valdyba buvo perkelta į Ameriką. Taigi, dabar veikianti Lietuvos Rašytojų Draugija yra senosios, dar nepriklausomos Lietuvos laikais įkurtos profesinės draugijos, tikroji tąsa. Draugijos valdyba su dėmesiu seka įvykius Lietuvoje, tos Rašytojų Sąjungos veiklą ir su ja palaiko ryšius. Susijungimas dabar neįmanomas, kol Lietuvoje dar šeiminkauja okupantai. Lietuvos Rašytojų Draugija nori pratęsti garbingas senas tradicijas ir likti ištikima nepriklausomos Lietuvos idėjai.

Pasveikino Lietuvos Rašytojų Sąjungą. Lietuvos Rašytojų Draugijos valdyba du kartu pasveikino Lietuvos veikiančią Rašytojų sąjungą. Pirmą kartą, kai Sąjunga atsiskyrė nuo Sovietų

Rašytojų Sąjungos, antrą kartą, kai 1990 metais gruodžio 13 - 15 vyko tos Sąjungos suvažiavimas. Š. m. sausio 22 pasiuntė sveikinimą Lietuvos Švietimo ir Kultūros ministerijai, kuri sausio 25 rengė intelektualų kongresą Vilniuje. Sveikinime sakoma, kad Lietuvos Rašytojų Draugija remia teisėtu būdu išrinktą Lietuvos seimą ir sudarytą vyriausybę ir linki krašte įtvirtinti pilną nepriklausomybę.

Ieškoma naujų narių, kurie dar nėra įsijungę į Draugiją. Yra keletas gana žinomų rašytojų, kurie laikosi atokiai nuo bet kokios visuomeninės veiklos. Draugijos valdyba nori ir tuos pakviesti į savo Draugiją, kuri savo nariams nieko negali pažadėti, bet kuri trokšta būti didesnė. Tada ir jos žodis bei veikla bus svarbesnė. Kiekvienas į Draugiją įsijungęs rašytojas pakels tos Draugijos prestižą ir tuo pačiu patarnaus bendriems Lietuvos interesams.

Aloyzo Barono novelės konkursas pernai susilaukė gana gero dėmesio. Atsiųsta net 14 novelių. Tai rodo, kad būtina organizuoti didesnį ir platesnį literatūrinį sąjudį, atgaivinti literatūrinis vakarus, premijas, kad rašytojai įsitrauktų į naują kurybą. Planuojama ir šiemet paskelbti tokį konkursą.

Nario mokestis labai svarbus Draugijos veiklai. Tai prašome narius atsiesti ir 10 dol. nario mokestį siųsti išdindinkui Leonui Lėtui šiuo adresu: 32 Paper Chase Dr., Farmington, CT 06032.

LRDv

Vytauto Vaitiekūno, teisininko ir visuomenininko, raštai organizuojami, redaguojami. Juos keliom knygom išleis *I Laisvę* Fondas. Raštus redaguoja Antanas Sabalis. Vytautas Vaitiekūnas gyveno New Yorko aplinkoje, dalyvavo įvairių komitetų veikloje, parašė daugel straipsnių, surinko plačias apžvalgas apie to meto Lietuvą. Jis buvo prof. Juozo Brazaičio bendraamžis, drauge baigęs Marijampolės gimnaziją, kartu dalyvavęs visuomeninėje veikloje. Tas pats *I Laisvę* Fondas yra išleidęs ir prof. J. Brazaičio raštų šešis tomus.

NAUJAS "ŽAIBO" NR. 10. 22 svarai skaniausių mėsos produktų: 4 dež. po 0,5 kg kumpis konservuose, 2 kg file plėvelėje, 1,5 kg lietuviškas skilandis, 1,5 "Servilatas" dešra, 1 kg "Zalgiris" dešra, 2 kg "Sodžius" dešra. Pilna kaina — \$100. Kreiptis: "Žaibas", 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430 - 8090.

— **Moteris ieško** bet kokio darbo namų ruošoje, vaikų ar ligonių priežiūroje ir kt. Skambinti 718 380 - 5442 po 6 val. vak.